

LEGIONÁŘSKÝ

3/2021

Směr

VI. manifestační
sjezd ČsOL

Slavnostní shromáždění
v Pantheonu

Manifestační
průvod Prahou

Nástup ČsOL
na vrchu Vítkov

ÚVOD

Slovo předsedy.....2-3

TRADICE

První manifestace.....4-7

OSLAVY 100 LET ČsOL

Slavnostní shromáždění ČsOL v Pantheonu
Národního muzea 8-17

Památky se 3. září rozzářily trikolorou.....18-19

Manifestační průvod Prahou.....20-26

Slavnostní nástup na Vítkově.....27-31

Ocenění ve Slavnostní síni na Vítkově.....32-33

Slavnostní odpoledne na Vítkově.....34-37

Ukončení VI. manifestačního sjezdu ČsOL 38-39

Ohlasy VI. manifestačního sjezdu ČsOL.....40-42

Oslava 100 let ČsOL na Slovensku.....43-45

TRADICE

Slavnostní odhalení obnoveného památníku v Badině.....46-47

SPOLUPRÁCE

Československá obec legionářská
má nové silné partnery 48-49

ČINNOST JEDNOT

Se lvem na prsou a s ohněm v srdci.....50-51

Ohlédnutí 52-53

Den vítězství v Liberci.....54

Připomenutí Dne vítězství na Ústředním hřbitově
v Olomouci 54

Výročí osvobození v Děčíně.....54

ZÁMEČEK

Dny evropského dědictví 2021.....55-56

SLOVO PŘEDSEDY

Československé obce legionářské

Bratři a sestry,

ve svých rukách držíte číslo Legionářského směru, který podrobně zachycuje průběh VI. manifestačního sjezdu ČsOL. Těm z vás, kteří jste se jej na počátku září aktivně účastnili, připomene hrdé okamžiky naší organizace, těm z vás, kteří jste nemohli být tomuto legionářskému svátku přítomni, přináší základní popis, ale především velké množství fotografií z průběhu celého programu.

Věřím, že zachycení průběhu VI. manifestačního sjezdu ČsOL si takovou pozornost a prostor v Legionářském směru zaslouží. Bezesporu se jednalo o nejvýznamnější počin ČsOL posledních let. Pořádání legionářského sjezdu nám umožnilo důstojným způsobem oslavit 100. výročí založení naší organizace společně s představiteli státu, armády a partnerských institucí a spolků a zároveň se širokým záběrem prezentovat naši historii i současnou činnost veřejnosti.

Neopomenutelnou součástí poselství sjezdu byla vzpomínka na členky a členy ČsOL, kteří tu již s námi nejsou. V Pantheonu Národního muzea, na Čestném dvoře Národního památníku na Vítkově, i při slavnosti na Slovensku jsme vzdali hold našim předchůdcům,

kterí založili ČsOL a během následujících desetiletí, doma i v exilu, reprezentovali program ČsOL. Lépe, než kdy předtím, jsme měli možnost si uvědomit, že právě na jejich práci a myšlenky navazujeme a díky jejich odkazu, který dále rozvíjíme, máme na čem naši činnost stavět.

Ostatně i průběh celého sjezdu jasně odkazoval na tradice naší organizace a čerpal z její bohaté historie. Naše jednoty vzájemně představily důležité momenty ze své historie, na sociálních sítích ČsOL jsme v průběhu letních měsíců představili plejádu stovky osobností, které byly a jsou spojeny s ČsOL, abychom představili činnost našich členů, ale také jejich různé osudy, mezi které patřily často i ty tragické. Stejně tak jsme si připomněli důležité okamžiky v dějinách naší organizace, ať už na stránkách časopisu, v příspěvcích na sítích či tematickou výstavou. Výraznou podporou těchto snah byl velký zájem médií, od řady rozhovorů a reportáží až po televizní pořad věnovaný historii ČsOL.

Náš manifestační sjezd byl v neposlední řadě vynikající příležitostí, při níž byly beze zbytku zúročeny zkušenosti, znalosti i partnerství, které jsme nabyli v rámci řady projektů a aktivit ČsOL v uplynulých letech. Bez toho by mimo jiné nebylo možné, aby v čele průvodu kráčeli bratři v takovém množství replik historických stejnokrojů československých legionářů, nebyli bychom schopni tak přehledně reflektovat naši minulost, a o to složitěji bychom dojednávali řadu organizačních záležitostí, kdybychom s příslušnými institucemi nespolupracovali již na řadě náročných projektů v minulosti.

Bratři a sestry, dovoluji mi proto, abych na tomto místě především poděkoval všem z vás, kteří jste se VI. manifestačního sjezdu ČsOL účastnili. Zvláště pak děkuji všem, kteří větší či menší měrou přispěli svou prací na přípravě a organizaci celého slavnostního programu.

Počátek letošního roku vůbec nebyl kvůli pandemické situaci příhodnou dobou pro zahájení příprav sjezdu. O to s větší intenzitou bylo třeba přípravy rozpravit hned, jakmile to bylo možné a odpadly překážky pro účelná jednání.

Vzpomínám na nezměrné úsilí pracovníků Ústředí ČsOL a projektů ČsOL a velice jim za jejich několikaměsíční mimořádné nasazení děkuji. Pracovní schůzky a jednání s našimi partnery a spolupracovníky bylo možné za tu dobu počítat na desítky, telefonátů a mailů bylo při organizaci sjezdu třeba vyříditi počtem doslova v řádech tisíců. Skvělý výsledek po mém soudu odpovídal vynaložené práci a času. Jsem na náš tým patřičně hrdý a všem děkuji.

Děkuji všem, kteří VI. manifestační sjezd podpořili. Národnímu muzeu za poskytnutí reprezentativních prostor, Ministerstvu financí, Magistrátu Hlavního města Prahy a Ministerstvu obrany za podporu, za spolupráci děkuji Generálnímu štábu AČR a Posádkovému velitelství Praha, děkuji všem dlouholetým partnerům ČsOL, klubům vojenské historie a spolkům. Vynikajících spolupracovníků byla celá řada. Všichni přispěli k nezapomenutelnému průběhu sjezdu.

V neposlední řadě děkuji všem vzácným hostům a představitelům spřátelených spolků a organizací, kteří přijali naše pozvání k účasti na sjezdu, z nichž

nám mnozí věnovali ve svých projevech slova díky a povzbuzení do další práce. Tímto způsobem děkuji i za všechny gratulace k úspěšnému provedení VI. manifestačního sjezdu.

Vzhledem k tomu, že třetí letošní řádné číslo našeho časopisu je ve výsledku téměř úplně věnováno oslavám 100. výročí založení ČsOL, bude naopak číslo následující věnováno především veškeré činnosti Obce za poslední měsíce, zvláště pak akcím našich jednot, které využily volnější hygienická opatření k uspořádání velkého množství aktivit, jež mimo jiné nebylo možné realizovat v jarních měsících letošního roku.

Bratři a sestry, dovoluji mi, abych vám v této době, která zdaleka není lehká, poděkoval za vaši práci a popřál vám a vašim blízkým pevné zdraví.

plk. v. v. MUDr. Pavel Budinský, Ph.D., MBA
předseda Československé obce legionářské

Manifestační tábor ČsOL
na Staroměstském náměstí v Praze
dopoledne 4. září 1921

První manifestace

text br. Jiří Filip
foto archiv ČsOL

Československá obec legionářská má za sebou VI. manifestační sněm, který se již vepsal do její staleté historie. Vyvrcholením oslav jubilea byly akce pro širokou veřejnost, jež připadly na sobotu 4. září 2021. Datum však nebylo zvoleno náhodně. Vzhledem k pokračující pandemii nemoci covid-19 bylo na počátku roku vyhodnoceno jako riskantní soustředit se pro pořádání oslav na konec května, kdy uplynulo 100 let od založení ČsOL. Zároveň převládaly obavy z vývoje na podzim. Nabízelo se proto spojit veřejné oslavy se 100. výročím první manifestace, kterou ČsOL uspořádala právě 4. září 1921. Historické události se věnují následující řádky.

PIETA NA OLŠANSKÝCH HŘBITOVECH

Samotné manifestaci předcházelo v sobotu 3. září 1921 pietní shromáždění u hrobů československých legionářů popravených na italském bojišti, pohřbených na Olšanských hřbitovech. Prezidenta republiky na pietě zastupoval

K projevům ČsOL došlo na řadě dalších míst hlavního města jako před Rudolfinem...

...nebo také zpod sochy sv. Václava na Václavském náměstí, kde řečnil jednatel ČsOL br. Joža David, který se proto omluvil z manifestačního tábora.

náčelník vojenské kanceláře, ruský a francouzský legionář, pplk. JUDr. Václav Rejholec. Za ministerstvo zahraničních věcí byl přítomen jeho 1. náměstek a někdejší předseda Odbočky Čs. národní rady v Rusku MUDr. Václav Girs, za armádu čs. legionářů generál Stanislav Čeček, plk. Karel Václav

Petrík a pplk. Vojtěch Vladimír Klecanda. Památce padlých se poklonil rovněž vinohradský starosta Jiří Pichl. Za ČsOL tak učinil její předseda br. Josef Patejdl, toho času již poslanec Národního shromáždění republiky Československé. Řeč k přítomným pronesl místopředseda ČsOL br. Josef Kápar a stručně naznačil význam vzpomínky: „Žijící přišli znovu slíbiti svým mrtvým bratřím, že po celý život budou si vážit a také hájit nejdražšího státu, svobody, kterou mučedníci posvětili svou krví.“

DEN LEGIÍ ČESKOSLOVENSKÉ OBCE LEGIONÁŘSKÉ

V neděli 4. září panovalo nad Prahou slunné počasí, které se začalo horšit až vpodvečer. Hlavní program Dne legií, který v tento den uspořádala teprve tři měsíce existující Československá obec legionářská, tak proběhl za příznivých podmínek. I díky krásnému počasí bylo následně hodnoceno, že „bratři, kteří

ve značném počtu dostavili se na naše slavnosti z venkova, neřítvali svého, namnoze nákladného výletu.“

MANIFESTAČNÍ TÁBOR

První nedělní událostí bylo pořádání manifestace na Staroměstském náměstí v Praze, kterou zahájil br. Kápar, jenž ohlásil pořadí řečníků a program. Na náměstí se v tu chvíli nacházelo více než 6 000 čs. legionářů a dalších účastníků.

PROJEV br. PATEJDLA

Jako první vystoupil předseda ČsOL br. Patejdl, z jehož obšířného projevu vybírám:

„Den legií jest pro nás manifestací legionářského sjednocení, ku kterému došlo programově na letošním lednovém sjezdu všelegionářském a organizačně na letošním květnovém mimořádném sjezdu všelegionářském vytvořením jednotné organizace legionářské s názvem Československá Obec Legionářská.“

Myslím, že nemusím do podrobností rozváděti všechny důvody, které shrnuty dohromady dokazují kategorickou nutnost organizované legionářské jednoty.

Stačí, když uvedu, že společný několikaletý život za hranicí v revoluční československé armádě, která podporovala diplomatickou a propagační činnost naší zahraniční revoluční reprezentace, Československé Národní Rady s profesorem Masarykem v čele, život plný horečné práce, odvážných bojů, společných útrap a společných radostí, vypěstil mezi námi cit vzájemného bratrského souručenství, cit zodpovědnosti za práci, kterou konáme pro dostižení svého jasného revolučního síle: státní samostatnosti a nezávislosti.

Úkol revoluční armády zahraniční nebyl vyčerpán činností bojovnou, jakkoli tato byla hlavním cílem; jsouc vybudována na základech demokratických, přijímala tato armáda účast na vybudování celé zahraniční organizace, tvořila hodnoty, kulturní i hospodářské, politicky se vzdělávala a myslila a snažila se v představách svých formulovati ideál politického vývoje v osvobozeném československém státu. (...)

Tisíce a tisíce legionářů zůstávalo bez chleba a bez přístřeší. Tento sociální moment spolupůsobil rovněž na přesvědčení legionářů, že pouze organizované, jednotné souručenství přispěje k odstranění sociální bídě mezi legionáři.

Legionářská jednota jest odůvodněna zřetelem na společnou minulost i zřetelem na společné legionářské zájmy přítomnosti.

Ona ale jest ještě více odůvodněna zřetelem k budoucnosti.

Revoluční činností protirakouskou splnili legionáři svou povinnost k národu a státu, spoluprací pro dobytí státní nezávislosti. Zbývá nám nyní jako občanům, abychom splnili svou povinnost spoluprací pro udržení republiky a pro její zdravý vývoj.

Br. Patejdl citoval rovněž poselství T. G. Masaryka, které u příležitosti pořádání Dne legií zaslal pro speciální vydání tehdejšího Legionářského směru: „Povinností a úkolem uvědomělého legionáře dnes je, všemožně pomáhati při organizaci naší republiky. Uvědomělý legionář bude míti smysl pro tuto těžkou organizační práci, bude zachovávat národní a politickou kázeň, bude poctivý a čestný a bude spravedlivý ke všem spoluobčanům. Každý pravý legionář bude bdíti, aby ideje legionářské od nepěkných jednotlivců zneužíváno nebylo.“

Hlavní myšlenku zdravice ministra zahraničních věcí Edvarda Beneše: „Československý legionář musí jíti jako vzor občanských cností v čele práce pro republiku!“, komentoval

br. Patejdl následujícím dovětkem: „Nemám, co bych přičinil k tomuto výstižnému formulování legionářských úkolů.“

Na závěr svého projevu br. Patejdl řekl s odkazem na T. G. Masaryka: „Jdouce za svým vůdcem, budeme spoléhati na své síly, budeme pracovati, abychom jako celek organizačně rostli a se upevňovali, hospodářsky sílili, abychom příkladem občanské statečnosti, ukázněnosti a pokrokovou prací dali příklad druhým. Pro nás, legionáře, jest poměr k bratrům Slovákům vyřešen úplně. V našem boji za samostatnost smísila se krev slovenská s krví českou. Čech umíral stejně za svobodu Slovenska, jako Slovák za svobodu Čech, Moravy a Slezska.“

To necht' uváží ti, kteří snaží se nyní zbudovati umělou hráz mezi oběma kmeny. Úsilí jejich zůstane marné!

Necht' žije československá jednota!

Zdar legionářskému sjednocení!

Zdar Československé republice!

Zdar jejímu prvnému presidentovi Tomáši G. Masarykovi!“

PROJEV br. ORÍŠKA

Druhý v pořadí řečníků vystoupil další představitel ČsOL a poslanec Martin Oríšek: „Přicházám k vám zpoza Moravy, zpod nebotyčných Tatier, od starobylej slovenskej Nitry, od divého toku Váhu, od čarokrásného Hronu, aby som vám tlumočil srdečný, úprimný pozdrav všetkých bratov legionárov, žijúcich a pracujúcich na Slovensku, srdečný pozdrav celého Slovenska!“

Přicházám k vám nie jako cudzí k cudzím, ale jako svoj k svojím. (...)

Kedysi v Rusku a neskôr na Sibírii mohli sme vytvoriť silnú jednotu organizáciu nie len preto, že sme boli jednotni v smýšľaní, že sme mali jeden cieľ, ale aj preto, že sme sa nachodili v rovnakých okolnostiach, v rovnakom položení všetci bez rozdielu.“

Br. Orišek mimo jiné velice ocenil existenci legionářského zákona, varoval však na řadě případů před hlubokými sociálními nerovnostmi mezi Českými zeměmi a Slovenskem, jejichž řešení považoval za jeden z hlavních úkolů mladé republiky. Čs. legionáři na Slovensku byli čím dál tím více konfrontováni i s tím, že podpora a pomoc ze strany státu, které se těší čs. legionáři Čechách, na Moravě a ve Slezsku, se nedostává slovenským bratřím.

PROJEV br. ZMRHALA

Se závěrečným projevem vystoupil br. Karel Zmrhal, jenž se v ČsOL věnoval sociálním otázkám. Jeho projev se nesl v kritickém duchu. Poukazoval na neuskutečněnou odstavku církve od státu, vlašné provádění pozemkové reformy či zhoršující se mzdové poměry, jehož aktuálním projevem byly stávky kovodělníků a zvláště pak bankovního úřednictva. Výmluvně je již samotné uvození onoho výčtu: „Musíme však, žel, konstatovat dnes, téměř po třech letech naší samostatnosti, že hodně – třeba dosti bylo již vykonáno – je zanedbáno. Mnoho nutno ještě provést, co mohlo již při dobré vůli a spolupráci všech složek národa býti provedeno.“

REZOLUCE MANIFESTAČNÍHO TÁBORU

Po Zmrhalově projevu byla na manifestačním táboru legionářů schválena rezoluce v následujícím znění:

„Shromáždění legionáři a občanstvo na táboru lidu, konaném dne 4. září 1921 v Praze na Staroměstském náměstí, prohlašují, že trvají na klidném vývoji státu, stavíce se rozhodně proti všem rozvrtným snahám, které vidí nejen v šílených a nezodpovědných pokusech, vycházejících zleva, i v počínání těch kruhů, které usilují o udržení a event. o zhoršení dnešních řádů hospodářských, sociálních a kulturních. Prohlašují slavnostně, že budou se domáhati neochvějně plnění zásad, obsažených ve washingtonské deklaraci z 18. září 1918, jejichž provedením a splněním bude stát ve své existenci a dalším vývoji zajištěn.“

S lítostí – po posledních událostech zvláště na severu a na Slovensku – konstatujeme, že autorita státu u spoluobčanů republiky, Němců a Maďarů, klesla na nejnižší míru, což

Jeden z vozů byl aranžován k připomínce slavné bitvy u Zborova, od které v té době uplynuly již čtyři roky

Alegorický vůz z cyklu „Osvobození“ připomněl oběť čs. legionářů v Itálii

do značné míry zaviněno je chabostí a netečností státních úředníků. Proto žádáme důrazně všechny příslušné činitele, aby zjednali nápravu a to tím způsobem, že budou pevně trvati na plnění všech zákonů republiky, čímž zaručena bude i existence našich menšin, jakož i další vývoj státu. Stejně důrazně žádáme vládu, aby plnila zákony legionářské.“

Na závěr manifestačního tábora byl odeslán prezidentu T. G. Masarykovi pozdravný telegram a účastníci se přemístili k dalšímu programu.

ALEGORICKÝ PRŮVOD

Přesně ve 14 hod. odpoledne vyšel od vinohradského Městského divadla průvod, v jehož čele kráčely stejnokrojané čtyři francouzských, ruských a italských legionářů. Následovaly je alegorické vozy, které symbolizovaly šest údobí naší historie – vládu Svatopluka, dobu Karla IV., husitství, pobělohorskou dobu, národní obrození a osvobození. Celý průvod, jenž opět uzavírala četa čs. legionářů, se po celé své trase setkal s velkým zájmem početných davů, které průvodu přihlížely, především pak na Václavském náměstí.

SLAVNOSTI NA PRAŽSKÝCH OSTROVECH

S ukončením průvodu se již rozproučila neformální zábava, pro jejíž pořádání byly vybrány Žofínský a Střelecký ostrov, na které proudily řady účastníků až do večerních hodin. Na Žofínském ostrově koncertovala filharmonie a na Střeleckém ostrově Herrmanova kapela. Pravidelně byly promítány série světelných obrazů ze zahraničního odboje, pořádán byl kabaret, na Vltavě závody vodních skautů a další zábavné atrakce pro širokou veřejnost. Mnozí účastníci setrvali v dobré zábavě i po půlnoci.

Navzdory tomu, že se celá událost obešla bez větší propagace a velkých příprav, stala se prvním velmi výrazným veřejným projevem Československé obce legionářské i setkáním čs. legionářů z celé republiky. V legionářském tisku byla akce zhodnocena následujícími slovy: „Morální úspěch naší slavnosti Dne legií jest veliký. Zvláště úspěch dopoledního tábora, jehož zúčastnil se veliký počet občanstva nelegionářského a odpoledního průvodu, který připamatoval Praze, jak se našemu národu kdy vedlo. Můžeme říci, že po projevech sympatií, jichž se naší práci od občanstva dostalo v tyto dny, nabýváme přesvědčení, že jsme na správné cestě a je nutno v práci naší vytrvati.“

text br. Jiří Filip
foto Jakub Hněvkovský, Robin Štrégl a ses. Marcela Volfová

Slavnostní shromáždění ČsOL v Pantheonu Národního muzea

Úspěšné oslavy 100. výročí založení Československé obce legionářské se odehrálo v překrásném sále Národního muzea Pantheon, kde se v pátek 3. září od 18. hodiny odehrálo za dodržení všech aktuálně platných protiepidemických opatření Slavnostní shromáždění ČsOL za účasti vysokých představitelů našeho veřejného života, válečných veteránů, představitelů spolupracujících spolků, institucí a partnerů ČsOL jakožto představitelů naší organizace včetně členek a členů Republikového výboru ČsOL. Nad slavnostním shromážděním převzal záštitu prezident republiky pan Miloš Zeman.

Slavnostní shromáždění zahájily tóny Husitského chorálu a přinesení státní vlajky, praporu ČsOL a historických praporů. Následně sálem zazněla státní hymna v působivém podání sopranistky paní Karolíny Cingrošové. Poté již byli přivítáni všichni přítomní a jmenovitě vzácní hosté, k nimž patřili místopředseda Senátu PČR pan Jiří Oberfalzer, místopředseda Poslanecké sněmovny PČR pan Vojtěch Píkal, místopředseda vlády ČR pan Karel Havlíček, ministr obrany ČR pan Lubomír Metnar, náčelník Generálního štábu AČR pan arm. gen. Aleš Opaťa, náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky pan genpor. Jan Kaše, velvyslanec Slovenské republiky v ČR J. E. Rastislav Káčer, předsedkyně Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR paní Jana Černochová, primátor hlavního města Prahy pan Zdeňek Hřib, hejtman Pardubického kraje pan Martin Netolický, J. E. Dominik kardinál Duka, patriarcha Církve československé husitské pan Tomáš Butta, ředitel Odboru zahraničního Kanceláře prezidenta republiky pan Rudolf Jindrák, přidělenec obrany Slovenské republiky v ČR pan genmjr. Miroslav Kocián a v neposlední řadě rovněž generální ředitel Národního muzea pan Michal Lukeš. Vzhledem k pracovním povinnostem dorazil předseda vlády ČR pan Andrej Babiš v průběhu slavnostního setkání. Nejvyšší vedení ČsOL zastupoval předseda br. Pavel Budinský a místopředsedové br. Tichomir Mirkovič a Tomáš Pilvousek.

Po přivítání byli účastníci požádáni, aby minutou ticha uctili památku všech členů a členek ČsOL, kteří nás navždy opustili, a vzdali hold těm z nich, kteří položili své životy v boji

za svobodu. Čestný okamžik umocnily tóny Večerky, kterou z ochozu Pantheonu zahrál trubač Ústřední hudby AČR.

S úvodním slovem slavnostního večera poté vystoupil předseda ČsOL br. Pavel Budinský, jehož projev uvádíme:

„Vážení vzácní hosté,
dámy, pánové,
sestry a bratři,

je mi nevýslovným potěšením, že se dnes setkáváme v tomto překrásném sále Národního muzea. Velice děkuji panu generálnímu řediteli Michalu Lukešovi, že nám bylo laskavě umožněno, abychom právě zde společně zahájili oslavy jubilea

Československé obce legionářské, která navzdory přejití tolika vichřic hněvu trvá a pracuje již 100 let. Velice vám za vaši účast děkuji. Vaší přítomnosti si nesmírně vážím.

Dovolte mi, abych při této slavnostní příležitosti promluvil o smyslu Československé obce legionářské. Ačkoli se naše organizace zrodila z války, nelidského běsnění prvního světového konfliktu, přece je, a vždy bude, v první řadě spolkem občanů republiky.

Českoslovenští legionáři si v počátcích Československa plně uvědomovali, že poté, co vybojovali samostatný československý stát, jsou navždy svázáni s jeho osudem. Jejich odpovědnost, kterou prokázali dobrovolným vstupem do legií, se proměnila v odpovědnost občanů republiky.

S tímto vědomím před 100 lety zakládali naši slavní předchůdci Československou obec legionářskou jako všelegionářskou organizaci, která bránila rozdrobení legionářského hnutí mezi tehdejšími politickými frakcemi. Československá obec legionářská díky tomu vystupovala jako jednotná, sebevědomá zastánkyně ideálů, na nichž byla republika založena; bránila odkaz zahraničního odboje, starala se o nápravu sociálních problémů svých členů a obětavě podporovala pozůstalé rodiny po československých legionářích.

— — —
Státy se udržují těmi ideály, z nichž se zrodily.

Masarykova myšlenka s sebou nese naléhavou potřebu těch, kteří tyto ideály poneseou za všech okolností. Mezi ně se na předních místech řadili českoslovenští legionáři coby občané republiky za všech okolností. I přesto, že republika sama byla rozbita, okupována nebo upadla do vazalství, oni zůstali občané republiky. V odboji, ve věznicích a koncentračních táborech, před inscenovanými soudy, ve vyhnanství, v bídě i zapomnění.

Občané republiky v minutě poslední. – I tak nám osud určil udržet náš stát. Život jeho ideálů vykoupit naší smrtí. Československá obec legionářská ve své staleté historii nikdy neslevila ze svého osudového sepětí s republikou, neboť její

členové byli vždy připraveni hájit svobodu, demokracii a humanismus. Tím uhájili smysl Československé obce legionářské a obhájili její existenci.

S plným vědomím svých slov prohlašuji na tomto místě, že se Československá obec legionářská nezměnila. Naopak – je si více než kdy jindy vědoma své slavné minulosti. Cítí stejně neodbytně svou odpovědnost k dnešku i společné budoucnosti. I dnes sdružuje občany republiky v nejlepším slova smyslu. Věřím, že naše činnost je toho dokladem.

Děkuji Vám, představitelům státu, armády, institucí, korporací, spolků a médií, že rozumíte smyslu Československé obce legionářské a dlouhodobě podporujete její práci. Vaše pochopení a spolupráce nám pomáhá odpovědně naplňovat poslání, které neseme již sto let.

Děkuji vám za pozornost."

Po potlesku přítomných, jenž byl věnován bratru předsedy, vystoupil se zdravicí prezidenta republiky pana Miloše Zemana ředitel Odboru zahraničního Kanceláře prezidenta republiky pan Rudolf Jindrák:

Vážené dámy, vážení pánové,
bratři a sestry,

dovolte mi, abych vás pozdravil u příležitosti tak významného jubilea, které si v tento slavnostní večer Československá obec legionářská připomíná. V oněch sto letech, které uběhly od ustavujícího sjezdu Československé obce legionářské, se odráží celé dějiny naší moderní státnosti. Nemohlo tomu být ani jinak vzhledem k tomu, že zakladatelé vaší organizace byli v první řadě zakladateli státu, kteří na bojištích první světové války nasazovali své životy za ideál svobodného života ve vlastní republice.

Rozvoj a rozkvět našeho státu šel ruku v ruce s prací Československé obce legionářské, zatímco jeho pád do nesvobody znamenal vždy likvidaci organizace, pronásledování jejích členů, ale také jejich nový boj za znovuzískání svobody. Ať již to byla

obětavá činnost za druhé světové války, nebo práce v exilu v době komunistické totality, byla Československá obec legionářská vždy věrna ideálům, na jejichž základech byla Československá republika založena. Už to samo je pro tuto organizaci velkou devízou, ale zároveň velkým závazkem do budoucna, aby ze svých cílů, ze svého programu, i ze svých zásad neslevovala.

Od samého počátku má v sobě Československá obec legionářská evropský, ba dokonce světový rozměr. Českoslovenští legionáři bojovali na straně Dohody prakticky na všech bojištích první světové války, byli rovněž nuceni se doslova probít skrz bolševické Rusko; díky tomu vydobyli národu svobodu a sobě mezinárodní ohlas.

Za druhé světové války po jejich vzoru odcházeli mladí muži z protektorátu, aby opět podpořili mezinárodní koalici, která se zformovala proti novému nepříteli. Čechoslováci bojovali na zemi i ve vzduchu, nejen v Evropě, ale i na řadě dalších míst ve světě, a po boku spojenců zvítězili. Po válce byli i oni přijati do Československé obce legionářské.

A v neposlední řadě díky své bohaté exilové činnosti, kterou tato organizace vykonávala po celém světě, když byla na našem území zakázána, potvrdila životaschopnost myšlenek, na jejichž základě byla před sto lety založena.

I posledních 30 let činnosti Československé obce legionářské ukazuje, že se nejedná o organizaci, která by svou činnost omezovala pouze na území naší vlasti. Ostatně do jejích řad přichází i novodobí obránci našeho státu, váleční veteráni válečných a mírových misí, kteří konali svou službu v zahraničí všude tam, kde to bylo pro naši svobodu nezbytné.

Svou bohatou prací posledních let, doma i za hranicemi, dokládá Československá obec legionářská, že současná organizace není jen přežitkem své dávné slávy, ale naopak osobitým, inspirujícím a věrným pokračovatelem těch, kteří ji před sto lety založili.

Přeji si, aby Československá obec legionářská i nadále pevným zastáncem vojenských tradic i státoporných ideálů, které obstály a ob stojí vždy před celým světem.

Prezident Tomáš Garrigue Masaryk předal závazek nám, prezidentům České republiky, podporovat a ocenit ty, kteří na tyto ideály nezapomněli a dále na nich staví naši a evropskou stát-nost. Tímto tak činím a přeji Československé obci legionářské a jejím členům mnoho zdaru do dalších 100 let.

Váš Miloš Zeman

Následně byl uveden pro Československou obec legionářskou v pravdě historický okamžik. Prezident republiky pan Miloš Zeman se rozhodl projevit naší organizaci své uznání a udělit Stuhu prezidenta České republiky na Spolkový prapor ČsOL. Čestného úkolu dekorování našeho praporu se ujal náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky pan genpor. Jan Kaše, který poté, co praporečník předstoupil s praporem, slavnostně stuhu připnul a následně pronesl gratulaci směrem k ČsOL. K řečnickému pultu byl po této slavnostní chvíli pozván místopředseda Senátu Parlamentu ČR pan Jiří Oberfalzer:

„Vážený pane předsedo,
vážení členové Československé obce legionářské,
dámy a pánové,
dovoluji, abych vás pozdravil jménem Senátu České republiky.
Horní komora českého parlamentu si jako ústavní instituce
přímo navazující na svou prvorepublikovou tradici uvědomuje
ohromný význam československých legií pro vznik samostatného
Československa a naši novodobou státnost.“

Před čtyřmi lety jsme si připomněli 100. výročí bitvy u Zborova.
Právě nečekaný úspěch této bitvy se stal rozhodujícím impulsem
pro uznání československé zahraniční akce v očích dohodových
spojenců.

U Zborova vytvořený sbor pak svým zásahem o rok později
napomohl celkovému vítězství mocností Dohody v první světové
válce, když obsazením magistrály přerušil do té doby nepřetržitý
proud německých a rakouskouherských zajatců z Ruska.
Hrdinství našich legionářů zajistilo, že Češi a Slováci byli po
válce zařazeni po bok vítězných národů. Vojenské úspěchy

Československých legií v Rusku představovaly hodnotu, o níž se
mohl nový stát opřít a z níž čerpal své sebevědomí a národní hr-
dost. Ukázalo se, že do „velkých“ dějin může zasáhnout i „malý“
národ, že konkrétní statečnost nás samotných může mít neče-
kaný a široký dopad i na „světové“ dění.

Legionářský příklad se stal vzorem a závazkem i pro další
generace. Sebevědomí druhého odboje se do značné míry opí-
ralo právě o tuto tradici. Mnozí z hrdinů protinacistického od-
boje byli přímo legionáři, jmenujme Píku, Josefa Mašína, Josefa
Balabána a mnoho dalších.

Jsem velmi rád, že dnešní česká armáda se právě k této legi-
onářské tradici hlásí a navazuje na ni. Našimi novodobými le-
gionáři jsou účastníci zahraničních vojenských misí, stateční
mužové a ženy, kteří reprezentují naši vlast na mnohdy vzdále-
ných bojištích světa. To jsou ta povzbudivá fakta, která si 100 let
od založení Československé obce legionářské připomínáme.

Vy jako veteráni ovšem dobře víte, jak ošemetně je zapomí-
nat na záměry a vytrvalé úsilí protivníků. Totalita, snaha univer-
zálně ovládnout určitý prostor, národ, nebo i celý svět se nikdy

nemůže slučovat s vlastenectvím, sebevědomím a národní hrdostí. Nejsme a nikdy jsme nebyli národ Švejků, jak je nám s oblibou neustále podsouváno. Tuto zemi nikdy nezradila vlastní armáda, ale vždy jen její politické vedení, případně neprozíravý postoj spojenců.

Komunismus dobře věděl, proč je třeba legionářskou stopu vymazat z paměti země. Ochotně mu k tomu posloužil Svaz bojovníků za svobodu, který Československou obec legionářskou po únorovém puči násilně včlenil do svých řad, aby ji následně – protiprávně – úplně zrušil. A po roce 1989 to byl znovu Svaz bojovníků za svobodu, kdo stál v cestě osamostatnění Obce. Naštěstí je dnes ČsOL samostatnou a svéprávnou odbojovou organizací.

Žijeme v turbulentní době. Zlo, které z podstaty zotročuje jedince i národy, na sebe bere nejrůznější podobu. Není vždy snadné vyznat se v záplavě líbivých slov, převlečených významů a nejrůznějších nezpochybnitelných doktrín ustavujících jediné správné myšlení.

Každý, pro něhož jsou vlast, hrdost, tradice, historie, úcta k předkům, rodina nebo domov přežitkem, vědomě či nevědomky připravuje půdu nejrůznějším novodobým demagogům a totalitářům. Právě legionáři a jejich hluboká stopa v naší historii, odkaz žen a mužů, kteří nepochybovali o tom, co je jejich povinností k vlasti a příštím generacím, nám pomáhá orientovat se v kdejaké pomíjivé bouři času.

Dovolte mi závěrem, abych vám, legionářům a nositelům legionářských tradic popřál mnoho sil ve vaší tak důležité práci a poděkoval vám, že bdíte nad pamětí našeho národa a nedovolíte, aby se zanesla prachem dobové poplatnosti.“

Po slovech pana místopředsedy senátu následovalo pro přítomné nezapomenutelné vystoupení herce pana Jiřího Dvořáka, jenž přednesl báseň Odchod do boje, jejímž autorem je František Kryštof, považovaný za prvního československého legionáře. Báseň vznikla u příležitosti Přísahey československé brigády ve francouzském Darney. K této

události dnes odkazuje Den ozbrojených sil ČR. Pro dokreslení uvedme báseň v jejím plném znění:

*Vlní se řady vojska širou plání,
přílba dle přílby jako šedý mrak,
a nad proudem těch mladých, horkých skrání
na žerdi rdí se jako vlčí mák
a lvími spáry dává požehnání
pradávné české slávy bílý znak
těm plukům, které jako mořské valy
kupředu dmou se s hudbou, se zpěvem,
by rozlily se po bojišti v dáli
a vykoupili rodnou českou zem.*

*Pod francouzského nebe modrou branou
jdou bojovníků širé aleje
do víru bitev, kde děl jícny vzplanou
a kde se půda krví zaleje.*

*Zas po sta letech Češi s mocí brannou
v husitských vozů stoupnou koleje.
Snad »sbohem«, chlapani, a snad »na shledanou«,
československá chloubu, naděje.
Vpřed naše pluky jako mořské valy,
kupředu s hudbou, s květy, se zpěvem,
Ať bodákem si proklestíme v dáli
svobodný návrat v rodnou svoji zem.*

*Rozevěj, větře, vzdechy smutných matek
a přehluš v srdci lásky vábení,
by nejitřily v duši stesk a zmatek,
bortíce odvahu a nadšení.
Přes hory zanes do sklíčených chatek,
hladových dědin, do tmy vězení
těšivý slib, že přijde Velký pátek,
že zahlaholí zvony vzkříšení,
že naše pluky jdou již jako mořské valy
kupředu s hudbou, s květy, se zpěvem,
by vítězstvími přiblížily v dáli
k svobody slunci rodnou českou zem.*

*Co vypráví nám našich dějin zkazka,
pradědů závěť, čest a svědomí,
toť mocnější je, nežli žalů vráska,
než bol, jenž srdce matky ochromí,
toť silnější než opuštěná láska,
když za námi své ruce zalomí.
Tak jenom kry, když na jaře led praská,
jdou kupředu a mizí zrovna jako my.
Vpřed naše pluky jako mořské valy,
kupředu s hudbou, s květy, se zpěvem,
Ať blesk a hřmění našich pušek v dáli
na poplach bije v rodnou českou zem.*

Po dalším dlouhém potlesku toho večera se slova ujal místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR pan Vojtěch Píkal, z jehož projevu vybírám:

„Legionářská obec se dnes dožívá velkého jubilea. Již sto let přes všechny dějinné zvraty 20. století usiluje svou činností o zachování míru, bezpečnosti a dodržování lidských práv doma i ve světě. Není to však samozřejmostí. Kontinuitu, která byla několikrát násilným způsobem ohrožena totalitními režimy, se podařilo uhájit jen s mimořádným úsilím sester a bratrů Obce v zahraničí, kteří zde působili během doby nesvobody. Za to jim patří v dnešní jubilejní výroční den velký dík.“

Jménem našeho nejdůležitějšího partnera, Ministerstva obrany ČR, promluvil ke slavnostnímu shromáždění přítomný ministr obrany pan Lubomír Metnar, který mimo jiné řekl:
„Tento cíl, tedy seznamovat veřejnost s hrdinstvím československých legionářů na francouzské, ruské či italské frontě, byl

také jeden z důvodů, proč před 100 lety vznikla Československá obec legionářská. Především však legionáři potřebovali někoho, kdo by hájil jejich zájmy, pomáhal jim s jejich uplatněním v civilu a s řešením dalších problémů. Vznikla tak zcela jedinečná organizace, která posléze sehrála významnou roli ochránce nejen legionářských, ale i demokratických tradic.

Nikomu se nepodařilo zcela zpřetrhat pouta mezi legionáři a druhoválečnými veterány, kteří se k těmto tradicím přihlásili a po sametové revoluci byla činnost sdružení opět obnovena. Později tento prapor převzali veteráni, kteří se účastnili novodobých zahraničních misí. Podařilo se jim vybudovat organizaci, která v mnohém se podobá té prvorepublikové.“

Za Armádu ČR vystoupil její čelný představitel náčelník Generálního štábu pan armádní generál Aleš Opaata:

„Bojovníci v zahraniční armádě prokázali statečnost a hrdinství v extrémních podmínkách. Legionáři hlavně vytvořili pevné jádro velení první československé armády. Získala tak zkušené vojáky a velitele. Jenom díky tomu dokázala v prvních letech obstát v různých konfliktech. Legionářská tradice je pro naši armádu naprosto klíčová. Legionáři bojovali za stát, který ještě neexistoval. Dnešní vojáci v zahraničních operacích reprezentují Českou republiku. Děkuji všem, kteří se starají o odkaz našich legionářů, šíří ho dál a pečují o něj. Na naše bojovníky nikdy nezapomeneme.“

Poslední umělecký výstup slavnostního večera představovalo pěvecké vystoupení sopranistky paní Karolíny Cingrošové, která zapěla píseň Karla Hašlera Hoši od Zborova. Za bezchybné provedení byla odměněna bouřlivým potleskem

publika. Se závěrečným slovem slavnostního zasedání před přítomné předstoupil biskup Církve československé husitské pan David Tonzar, který přiblížil, jak promlouvá odkaz československých legionářů k dnešku:

„Výzva pro nás pro všechny. Jsme na jedné lodi, přestože si to možná často neuvědomujeme a neuvědomujeme. Tady v Pantheonu našich slavných předků tu sedíme a jednou budeme tam, kde jsou oni; a budeme skládat počet ze všeho, co jsme učinili dobrého i zlého. S mnohými z vás jsme byli v Bachmači, na Ukrajině, v Kyjevě, byli jsme v Darney, byli jsme v Doss Altu a viděli jsme, jak je možné, že člověk – jeden proti druhému – střílí. Dneska v tomto prostředí už nestřílíme, ale na mnoha místech se střílí. Našimi zbraněmi je jazyk.

Ti legionáři, kteří umírali, měli velkou sílu a velké odhodlání. Věděli, co chtějí. Výzva pro nás a odkaz, a díky za legie, je co my si vezmeme jednou jako cíl. Co je naším cílem? Zvládnout hospodářskou krizi, zvládnout pandemii? Proč jsme vůbec tady? To je otázka pro jednoho každého z nás. Ale co nám legionáři dali, byl – tak říkajíc – tah na branku. Oni šli a věděli proč.“

Setkání tím však ještě zdaleka nebylo u konce, neboť nastala chvíle k ocenění přítomných vzácných hostů Pamětní medailí „100 let Československé obce legionářské“, kterou předával předseda br. Pavel Budinský spolu s bratry místopředsedy Tichomirem Mirkovičem a Tomášem Pilvousem. V závěru slavnostního shromáždění tak bylo oceněno na 60 významných představitelů státu, institucí, spolků i jednotlivců za spolupráci a podporu činnosti ČsOL.

Tím byl plně vyčerpán program večera a zároveň byl tak slavnostně zahájen VI. manifestační sjezd ČsOL. Než se mohli přítomní přesunout na ochoz hlavního schodiště k neformálnímu setkání, projevíli opět poctu historickým praporům, které byly z Pantheonu odneseny opět za tónů Husitského chorálu. Nezadržitelně se tím začal blížít druhý sjezdový den, určený všem zájemcům z řad členstva ČsOL a široké veřejnosti.

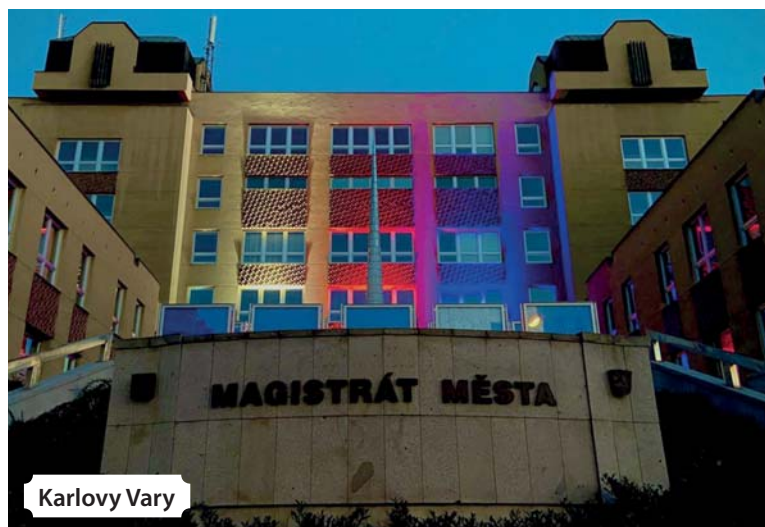
Všem účastníkům, vystupujícím a pořadatelům patří upřímný dík za bezchybný a důstojný průběh celého Slavnostního zasedání ČsOL, kterým jsme vzdali hold práci a oběti všech členů a členek naší organizace za uplynulých 100 let činnosti Československé obce legionářské ve vlasti i v zahraničí. ■

PAMÁTKY se 3. září rozzářily trikolorou

Československá obec legionářská požádala města a obce, ve kterých působí její jednoty, zda by se symbolicky připojily k oslavám 100. výročí vzniku naší organizace nasvícením budov do barev české trikolory. Velice nás těší, kolik pozitivních ohlasů jsme na tuto výzvu obdrželi. Jsme rádi, že společně s námi si toto významné jubileum připomněla více než dvacítka míst po celé České republice.

V pátek 3. září se v 19 hodin rozzářila národními barvami fontána Národního muzea v Praze, ve kterém se v té chvíli konalo slavnostní zahájení VI. manifestačního sjezdu ČsOL. V průběhu tohoto večera se do trikolóry zahalila také:

fontána před Janáčkovým divadlem v Brně
socha T. G. Masaryka v Břeclavi
budova radnice v České Lípě
zámek v Děčíně
sportovní hala Polárka ve Frýdku-Místku
budova radnice v Hradci Králové
městská věž v Chomutově
budova radnice v Liberci
žičkovská radnice v Praze 3
bývalé sokolské kino Vzlet v Praze 10
historické budovy na nám. Míru v Novém Boru
budova radnice v Olomouci
budova radnice v Ostravě
budova Východočeského divadla v Pardubicích
budova radnice v Prostějově
kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem
ZŠ Tomáše G. Masaryka ve Vimperku

Karlovy Vary

Velice nás těší zapojení Úřadu Vlády ČR, který se připojil nasvícením Kramářovy vily, bílo-červeno-modře se rozsvítil také Thunovský palác, kde zasedá Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR a naši výzvu neodmítli ani Národní technické muzeum, Galerie Tančící dům či Univerzita Karlova, která osvětila budovu Karolína. Trikolorou se rozzářila i jedna z dominant Prahy – Petřínská rozhledna ve správě Magistrátu hlavního města Prahy.

K naší výzvě se připojily také Strakonice a Karlovy Vary, které rozsvítily po jednom z městských objektů. Podpory se nám dostalo rovněž od Břeclavi, Kroměříže, Opavy a městské části Praha 1.

Děkujeme všem představitelům měst a obcí, kteří naši výzvu vyslyšeli, nejen za symbolické připojení se k oslavám jubilea Československé obce legionářské, ale také za vyslovená přání všeho dobrého do dalších let naší činnosti. ■

V NÁRODNÍCH BARVÁCH

Ostrava

Hradec Králové

Beroun

Praha Libeň

Příbram

Jablonec nad Nisou

Česká Lípa

Vimperk

Chomutov

Břeclav

text br. Jiří Filip
foto Robin Štrégl, Iniciativa A,
Michal Sváček (MAFRA), J. Filip

Manifestační průvod Prahou

V sobotu 4. září se hlavní město probudilo do krásného rána s jasnou oblohou, které slibovalo, že celodenním oslavám 100. výročí založení Československé obce legionářské popřeje krásné počasí sklonku léta. Od brzkých hodin začaly Prahou projíždět autobusy a tramvaje ozdobené vlajčkami, čímž Dopravní podnik hlavního města Prahy laskavě vyšel vstříc naší žádosti, aby se tímto způsobem připojil k pořádanému VI. manifestačnímu sjezdu ČsOL.

Od 9. hodiny, kdy na prozářené Václavské náměstí dorazili první členky a členové ČsOL, bylo již připraveno potřebné zázemí včetně zastřešené tribuny pod sochou sv. Václava a započala horečná organizace manifestačního průvodu, které se ujal vedoucí projektu Legiovlak br. Jiří Charfreitag. Pod jeho vedením

a v součinnosti s řídicím tajemníkem Milanem Mojžíšem a dalšími sestrami a bratry bylo organizováno řazení jednotlivých částí průvodu. Významnou pomocí přispěli zvláště studentky a studenti z vojenské školy v Moravské Třebové, kteří ve vymezeném čase podpořili řazení delegací jednot s vlajkami, jež byly pro tuto příležitost vyrobeny. Každá jednotka ČsOL, která vyslala své členy do manifestačního průvodu, obdržela vlajku se znakem ČsOL a názvem své jednoty.

Hlavní úkol, aby do 10. hodiny byli všichni účastníci průvodu na svých stanovištích čelem k tribuně, byl splněn

na minutu přesně. Na podium následně vystoupal předseda ČsOL br. Pavel Budinský, primátor hlavního města Prahy Zdeněk Hřib a místopředseda ČsOL br. Tomáš Pilvousek. Bratr předseda pozdravil bratry a sestry z ČsOL, kterých se v danou chvíli nacházelo na Václavském náměstí na 1 200. Za účast děkoval více než třetině všech členů naší organizace, kteří se účastnili VI. manifestačního sjezdu ČsOL. Poté předal slovo panu primátorovi s díky za to, jak významně pražský magistrát podpořil konání sobotních oslav. Pan primátor Hřib symbolicky umožnil manifestačnímu průvodu průchod Prahou a seznámil přítomné s tím, že v nadcházejícím roce bude obnovena připomínka legionářských bojišť první světové války na Staroměstské radnici. V rámci slavnostního úvodu se následně ujal slova bratr místopředseda

Pilvousek, který nejprve připomněl historické manifestační sjezdy a následně řekl:

„Dnešní manifestační průvod Prahou není pouze připomínkou 100. výročí založení Československé obce legionářské. Je připomínkou a holdem tisícům legionářů, jejichž hroby jsou rozesety po francouzských polích, v italských horách, v Rumunsku, na Ukrajině, od evropské části Ruska až po Tichý oceán. Je počtou další generace Čechů a Slováků, která se postavila proti nacistické tyranii po celém světě, ať už ve stejnokroji zahraničních vojáků nebo v domácím odboji. Je výrazem respektu ke všem příslušníkům novodobých ozbrojených sil Armády České republiky, kteří hájí identické ideály za hranicemi naší vlasti a těch, jejichž život uhasl při výkonu náročné služby.“

Vážené sestry, vážení bratři, dnešní manifestační průvod Prahou není pouze o vzpomínkách. Je o současnosti a současné

Československé obci legionářské. O silné organizaci postavené na pevných ideálech, které jsou natolik stabilní, že rezonují i v dynamice a potížích dnešních dní. Je o soudržnosti nás všech s vlastí, v níž žijeme. A s národem, jehož jsme součástí. Je o našich myšlenkách, ideálech a nadějích, kterým bezmezně věříme a v jejichž jméno obětavě pracujeme. Je o nás.

Sestry a bratři, pochodujme Prahou s hlavou vztyčenou. Nazdar!!

Všichni tři řečníci se poté zařadili do průvodu, jemuž již nic nebránilo k pochodu Prahou. Pokyn pro kapelu, první tony pochodové písně a čelo průvodu se dalo do pohybu. Postupně se zapojovali další a další části až bylo vše v pohybu. Průvod se za sochou sv. Václava stočil dolů a vyrazil Václavským náměstím. Za hudbou byla v čele průvodu nesena státní vlajka a za ní prapor Československé obce legionářské, který

doprovázel předseda a místopředseda ČsOL spolu s panem primátorem a čelními hosty ze Slovenska. Za nimi již pochodovali sokolové následovaní členy ČsOL ve stejnokrojích ruské, francouzské a italské legie, za nimi byly neseny prapory jednot ČsOL, následované účastníky ve stejnokrojích zahraničního odboje druhé světové války ve Francii, na Blízkém východě, ve Velké Británii a v Sovětském svazu. Čelo průvodu v historických stejnokrojích následovaly historické vojenské vozy, které vezly válečné veterány. V čele těchto automobilů jel na čestném místě místopředseda ČsOL br. plk. v. v. Tichomír Mirkovič. V průvodu nechyběli naši příslušníci rot Aktivní zálohy AČR s prapory jednotek, za nimiž již pochodoval početný zástup, sestry a bratři z desítek jednot ČsOL z celé republiky se sjezdovými vlajkami jednot. Celý průvod uzavírali další pozvaní hosté a rodinní příslušníci členů ČsOL.

Manifestační průvod, ve skvělém uspořádání a za zájmu veřejnosti, prošel Václavským náměstím na Můstek, kde se stočil do ulice Na Příkopě. V té chvíli se ještě zadní část průvodu nacházela stále na vrchu Václavského náměstí. Čelo průvodu minulo Slovanský dům, Českou národní banku a na úrovni Prašné brány se opět stočilo vpravo, aby vstoupilo do Hyberské ulice a kolem Masarykova nádraží dorazilo na konec ulice při křižovatce U Bulhara. Zde skončila první část cesty, jež byla pro přihlížející nejvíce reprezentativní. Na místě již čekalo několik autobusů, které byly určeny pro ty z účastníků průvodu, kteří se necítili na náročnější výstup na Vítkov. Po jejich obsazení pokračovala převážná část členů ČsOL a dalších účastníků průvodu pod Wilsonovou do Seifertovy ulice, aby se od Příběnické ulice dostali pěší

cestou na lávku nad Husitskou ulicí k patě vrchu Vítkov. Poté již čekala průvod cesta vzhůru k Národnímu památníku na Vítkově, na jehož Čestném dvoře měl pokračovat slavnostní den dalším bodem programu.

Připomeňme si na tomto místě, na jakou tradici ČsOL v letošním roce pořádáním manifestačního průvodu tak skvěle navázala. Mezi světovými válkami se v Praze podařilo uskutečnit celkem tři tyto organizačně náročné události. Jednalo se zároveň o největší setkání účastníků prvního odboje na jednom místě, k čemuž nikdy jindy v historii nedošlo.

Den manifestačního průvodu byl zahajován v Památníku osvobození na Vítkově, odkud praporečníci ČsOL vyzvedli historické bojové prapory československých legií a italské domobrany. S nimi se následně odebrali na Vinohrady do Anglické ulice, kde se shromažďovalo čelo průvodu. K nim se přidali

rovněž praporečníci Ústředí ČsOL a vybraných místních jednot. V roce 1928 se hlavní shromáždění táhlo v délce více než jednoho kilometru od ulice Škrétovy až po ulici Chodskou. V roce 1947, kdy se do průvodu zapojili i příslušníci čs. zahraniční armády z druhé světové války, bylo nutné seřadiště prodloužit až na Floru! V době první republiky směřovaly manifestační průvody na Staroměstské náměstí z Pařížské ulice.

Dne 30. června 1924 se v rámci I. manifestačního sjezdu ČsOL konal mohutný manifestační průvod, kterého se účastnilo více než 30 000 členů ČsOL. Průchod všech skupin průvodu Václavským náměstím trval plných 70 minut. Uspořádáním a bezchybným provedením I. manifestačního sjezdu prokázala ČsOL v třetím roce své existence nejen organizační schopnosti, ale i vnitřní jednotu.

Při manifestačním průvodu došlo k navýšení počtu účastníků z řad členů oproti prvnímu sjezdu o 10 000 a průvod z července 1935 se v počtu účastníků vyrovnal tomu předchozímu. Manifestační průvod v roce 1947, na dlouhá desetiletí poslední, svou početností překonal všechny předchozí.

Při letošních oslavách 100. výročí založení ČsOL jsme důstojně navázali na tradici manifestačních průvodů Prahou. Opět jsme tak prokázali, že jsme připraveni zúročit své dosavadní zkušenosti a organizovat se napříč celou ČsOL k dosažení výsledku, který i díky velkému zájmu celostátních médií zapůsobil na českou veřejnost v rámci celé naší vlasti. Pro všechny zúčastněné se jednalo nepochybně o událost, na kterou budou ještě dlouho vzpomínat. Hrdost všech na svou příkladnou účast je zcela namístě. ■

Slavnostní nástup na Vítkově

Cílem manifestačního průvodu ČsOL Prahou byl Čestný dvůr Národního památníku na Vítkově, kam účastníci dorazili kolem půl dvanácté a neprodleně se jednotlivé části seřadily na vytčených místech. Na jižní straně díky tomu byla k vidění působivá řada vlajek jednot, v dalších stranách jednotky v historických stejnokrojích a u pódia, které díky vynikající spolupráci poskytlo Posádkové velitelství Praha, se nacházely historické prapory.

S pravým polednem bylo vše připraveno, vojenský trubáč zahrál signál ‚Pozor!‘ a z Národního památníku pod vedením předsedy ČsOL Pavla Budinského vyšli vzácní hosté, jejichž příchod na pódium ohlásily fanfáry v podání Ústřední hudby AČR. Při tónech Husitského chorálu byly čestnými strážemi přineseny státní vlajka a prapor ČsOL, jimž náležela čestná místa při patě památníku pod jezdeckou sochou Jana Žižky.

Po obligátním přivítání hostů a účastníků následoval pietní akt. Položení společného věnce k památníku doprovodila Ústřední hudba AČR smutečním pochodem a všichni přítomní poté uctili památku padlých a zemřelých členů ČsOL a válečných veteránů minutou ticha, do které zazněla Večerka.

Po čestných bodech programu slavnostního nástupu se slova ujala předsedkyně Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR paní poslankyně Jana Černochová, která úvod svého projevu věnovala především válečným veteránům. Pozornost následně obrátila i k samotné Československé obci legionářské a jejímu výročí:

„I dnes, jako na jiných akcích, cítím hrdost, ale také obdiv a pokoru. Legionářské hnutí, na kterém byla vaše organizace vybudována, bylo hybatelem vzniku samostatného československého státu. Bylo jeho základním pilířem, který byl tvořen desítkami tisíc odvážných bojovníků, kteří se daleko od svého

domova přihlásili ke své vlasti a byli ochotni nasadit pro myšlenku samostatnosti svůj život, aniž by jejich vítězství bylo jakkoli jasné. Tento příběh není jen nějakým mýtem či legendou, jde o reálné hrdiny, mnohdy obyčejné muže, kteří ale měli silnou víru ve svůj cíl, a především bezmeznou lásku ke své vlasti a ke svému národu.

Legionářská tradice je stále živá a je naší povinností ji připomínat nastupujícím generacím, které je třeba vychovávat ke stejné lásce k vlasti a odpovědnosti za její budoucnost, za svobodu a za demokracii. Jsem proto nesmírně šťastná, že Československá obec legionářská nese prapor této tradice a přispívá k upevňování národní hrdosti a ušlechtilých ideálů masarykovské první republiky. Za to vám velmi děkuji. (...)

Ráda bych legionářské obci popřála do dalších let – ať vzkvétá. Ráda bych vám popřála hojnou přízeň a zájem ze strany veřejnosti. Chtěla bych popřát, aby se vám, ale i nám všem, dařilo vštěpovat právě mladým lidem pravé vlastenectví; úctu k těm, kteří bojovali za náš národ i odhodlání postavit se za svou zemi do první linie. Dnešní doba ve své zrychlenosti, určité povrchnosti a zkratkovitosti tomu příliš nepřeje. Bohužel. Přesto věřím, že úsilí o obrácení pozornosti ke skutečným hodnotám má velký smysl. Přeji vám tedy mnoho úspěchů a závěrem si dovoluji pozdravit vás legionářským „Nazdar!“

Po paní poslankyni se slova krátce ujal další přítomný člen dolní komory, místopředseda Podvýboru pro válečné veterány PS PČR, pan poslanec Pavel Růžička:

„Chtěl bych poděkovat všem, kteří se podílejí na zdárném chodu organizace a pomáhají obnovovat povědomí o československých legiích a jejich zásluhách na vzniku samostatného

československého státu mnoha projekty, k nimž patří i ambiciózní počin vytvoření věrné repliky legionářského vlaku. Do dalších let vám přeji jenom to nejlepší a velice si vaší práce vážím.“

Jménem Armády České republiky promluvil zástupce náčelníka Generálního štábu pan genpor. Miroslav Hlaváč:

„Těší mě, že se setkáváme právě tady. Národní památník Vítkov byl vybudován k počtě všech legionářů. Pro naši současnou armádu je to nejvýznamnější pietní místo. Dnes si připomínáme 100. výročí od prvního veřejného vystoupení členů Československé obce legionářské v roce 1921. Za první republiky to byla největší a nejvýznamnější organizace vojáků, kteří bojovali za samostatný stát. Byli to naši předchůdci, kteří položili základ samostatné republice. Stáli po boku prezidenta Masaryka a později prezidenta Beneše během druhé světové války.“

Za početné přítomné potomky a rodinné příslušníky československých legionářů vystoupil na Čestném dvoře Národního památníku na Vítkově br. Václav Petřík:

„Když v roce 1921 naši předkové zakládali Československou obec legionářskou, poté co se vrátili z bitev první světové války, kde vybojovali naši samostatnost, jistě se chtěli stát součástí budování nové demokracie v našem mladém státě. Nikdo z nich si asi v té době nedokázal představit, že za několik let přijde válka druhá a historie se bude opakovat. Legionáři, a někteří již v pokročilém věku, se znovu postavili německému útlaku a v roce 1948 také komunistickému režimu.“

Rád bych poděkoval všem, kteří se na tuto slavnost přišli podívat, a vzpomenu na naše předky, kteří tady bohužel již s námi nemohou být. Právě oni by si zasloužili užít si dnes ty památné chvíle a svojí chvíli slávy a pocty.“

Jménem válečných veteránů druhé světové války promluvil z pódia místopředseda ČsOL br. plk. v. v. Tichomír Mirkovič, který při svém osobitém a upřímném projevu nešetřil především slovy díky:

„Já nebudu přednášet projev jako moji předchůdci, protože to ani neumím. Ale mám na srdci tři věci říct. Jsem mladší o pět let než naše Československá obec legionářská a jsem šťastný a rád, že patřím k této organizaci. Další věc, kterou mám na srdci je děkování. V první řadě bych chtěl poděkovat zde starostce Prahy 2 a předsedkyni výboru pro obranu za to, že v televizi vystoupila a jak se razantně ohradila proti pomluvám a neúctě k našim spolubojovníkům. To je jedno, kde byli, kde bojovali, ale bojovali za nás, náš národ.“

Bratr Mirkovič rovněž poděkoval za aktuální úspěšnou evakuaci našeho zastoupení z Afghánistánu a v neposlední řadě ocenil průběh manifestačního průvodu a poděkoval občanům republiky za úctu, kterou projevují válečným veteránům.

Na závěr vystoupil s projevem předseda ČsOL br. Pavel Budinský, který využil této příležitosti, aby jako válečný veterán řady misí promluvil i jménem tzv. novodobých válečných veteránů:

„Československá obec legionářská je svorníkem mezi minulostí, současností a budoucností.

Dnešní den je toho nejlepším dokladem a vy všichni, členky a členové Československé obce legionářské dokazujete svou práci, jak odpovědně naplňujete poslání naší organizace.

Českoslovenští legionáři svým dobrovolným bojem vybojovali pro naši vlast samostatnost a před 100 lety založili Československou obec legionářskou. Do naší organizace po druhé světové válce vstupovali účastníci zahraničního a domácího odboje druhé světové války. Naše organizace působila v době komunistické totality po celém světě v exilu, když nemohla pracovat ve své vlasti. Poslední žijící českoslovenští legionáři a účastníci druhé světové války obnovili před 30 lety, 8. října 1991, existenci naší organizace v Československu. Je velice důležité, že kontinuita Československé obce legionářské nebyla nikdy přerušena. Obec do svých řad přijala jak novodobé válečné veterány, tak potomky odbojářů a sympatizanty s naším programovým prohlášením. Československá obec legionářská je svorníkem mezi minulostí, současností a budoucností.

Děkuji Vám všem za účast na dnešním VI. manifestačním sjezdu Československé obce legionářské. Oslavy 100. výročí založení se zapisují zlatým písmem do historie naší organizace. Děkuji Vám všem, že jste součástí tohoto slavného dne!

Po projevu bratra předsedy vystoupil krátce starosta chodské obce Postřekov pan Petr Anderle, který poděkoval ČsOL za její činnost a popřál ji mnoho úspěchů v dalších letech, aby následně připnul na prapor ČsOL pamětní stuhu obce Postřekov.

Slavnostní nástup ČsOL na Čestném dvoře Národního památníku na Vítkově následně ukončily tóny státní hymny. Ústřední hudbě Armády ČR, která slavnostní nástup doprovázela, patří velký dík za profesionální a bezchybnou spolupráci, který významně doplnila důstojný průběh celé události. Po ukončení slavnostního nástupu se přítomní hosté a čelní představitelé

ČsOL odebrali do budovy památníku, kde se společně poklonili památce neznámého vojína a uctili památku zde zvěčněných příslušníků AČR, kteří obětovali své životy při plnění úkolů v rámci zahraničních vojenských misí naší armády.

Zároveň byl rozpuštěn manifestační průvod ČsOL a jeho jednotliví účastníci pokračovali dle určení na další program, který se v odpoledních hodinách odehrával na památném vrchu Vítkov. ■

text br. Jiří Filip
foto Robin Štrégl

Ocenění ve Slavnostní síni na Vítkově

Po ukončení Slavnostního nástupu ČsOL na Vítkově se hosté společně s členkami a členy Republikového výboru ČsOL odebrali do Slavnostní síně Národního památníku na Vítkově, kde proběhlo krátké zasedání, jehož hlavním účelem bylo poděkovat a ocenit další významné spolupracovníky ČsOL a také podporovatele projektu LEGIE 100.

Závěr projektu v roce 2020 pochopitelně poznamenala probíhající pandemie nemoci covid-19 a tak nebylo možné uspořádat plánované slavnostní ukončení celého projektu, v jehož rámci by došlo k ocenění těch, kteří se o projekt LEGIE 100 nejvíce zasloužili. Slavnosti na Vítkově 4. září 2021 se nabízely jako vynikající příležitost tento dluh vůči našim partnerům a podporovatelům splatit.

Předseda ČsOL br. Pavel Budinský a místopředseda ČsOL br. Tichomir Mirkovič nejprve předali řadu Pamětních medailí 100 let Československé obce legionářské. Jedním z prvních oceněných se stal přítomný poslanec Parlamentu ČR pan Pavel Růžička, mezi dalšími byl pan Karel Polata z neformální skupiny Iniciativa A. Společně s br. Jiřím Charfreitagem následně bratr předseda předal ocenění významným podporovatelům projektu LEGIE 100. Kříž za zásluhy o projekt LEGIE 100 převzal například správce Nadácie M. R. Štefánika Pavel Šesták nebo také ses. Ivana Čílová a farářka Církve československé husitské ses. Jana Šmardová Koulová.

Oceněných byla celá řada a Československá obec legionářská tímto poděkováním vyjádřila, nakolik si uvědomuje důležitost všech spolků, korporací, institucí i jednotlivců, kteří dlouhodobě podporují její činnost a projekty. Úspěch a vážnost, které se ČsOL v současnosti těší u veřejnosti, stojí na obětavé práci našeho členstva i pochopení ze strany partnerů, kteří se v průběhu let připojili k prosazování našich cílů a programu. ■

text br. Jiří Filip
foto Robin Štrégl

Slavnostní odpoledne na Vítkově

Sobotní odpoledne 4. září na Vítkově patřilo široké veřejnosti, pro kterou byl připraven velmi pestrý program, ve kterém se odráželo jak uplynulých 100 let Československé obce legionářské, tak století našich moderních vojenských dějin a naše role v boji za svobodu a demokracii.

Od 14. hodiny probíhala v budově Národního památníku na Vítkově řada tematických setkání a ve Slavnostní síni také přednášky a prezentace, které zájemce až do podvečerních hodin seznamovaly s problematikou novodobých zahraničních misí, s působením našich jednotek za druhé světové války na západě a východě, a v neposlední řadě také s rolí československých

legionářů za první světové války. Zároveň se jednalo o výjimečnou příležitost, při níž se setkávali váleční veteráni, bývalí příslušníci AČR, ale také potomci po účastnících první a druhé světové války.

V průběhu celé soboty byl pro návštěvníky zpřístupněn v parku před Národním památníkem na Vítkově vojenský tábor, v němž se prolínaly jednotlivé úseky naší vojenské historie od té legionářské, přes druhý odboj, až po dnešní Armádu ČR, která akci podpořila mimo jiné představením několika typů ze své bojové techniky. Nechyběly zde ale ani

vozy z druhé světové války, z nichž se řada účastnila dopoledního manifestačního průvodu. Výrazným lákadlem byla nepochybně maketa Spitfiru, která se nacházela při dobovém táboře.

Na jednotlivých stanovištích mohli návštěvníci obdivovat vojenskou výstroj a výzbroj a vyslechnout výklad stejnokrojovaných členek a členů několika spolků a klubů vojenské historie, kteří již od pátečního podvečera

připravovali své prezentace tak, aby bylo v sobotu již vše nachystáno pro širokou veřejnost. Při dobovém táboře nechyběla ani panelová výstava ke 100 letům ČsOL, která byla poprvé k vidění letos v červenci na náměstí Míru v Praze.

Vše v průběhu dne dotvářely soutěže pro děti či dynamické ukázky včetně výcviku MUSADO, který prezentovali studenti Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO z Moravské

Třebové, která hrdě nese čestný název „Škola Československé obce legionářské“. Na vrchu Vítkov nechyběly ani propagační stánky ČsOL, ale také Aktivní zálohy AČR či vzdušných sil. Na tomto místě je třeba rovněž připomenout, že od konce srpna byl v Praze, konkrétně na nádraží v Bubnech, veřejnosti přístupný Legiovlak, který do hlavního města zamířil právě proto, aby svou přítomností podpořil pořádání VI. manifestačního sjezdu ČsOL.

Početné zástupy malých i velkých návštěvníků, které 4. září zavítaly na Vítkov, měly možnost díky spolupráci desítek členek a členů ČsOL a klubů vojenské historie shlédnout v průběhu sobotního odpoledne atraktivní a zajímavý program, který zároveň důstojně provedl každého zájemce více než stoletou historií našich vojenských dějin. Všem, kteří se větším či menším dílem zasloužili o prezentace na Vítkově a hladký průběh celého programu, patří velký dík. ■

Ukončení VI. manifestačního sjezdu ČsOL

text br. Jiří Filip

foto Robin Štrégl, ses. Marcela Volfová, ses. Marcela Tolarová

Sobotní večer představoval zakončení dvou slavnostních dní, jimiž si ČsOL připomněla 100 let své existence. Nesl se již v neformálním duchu, aby účastníci manifestačního sjezdu měli možnost po náročném programu zhodnotit v přátelské atmosféře historické okamžiky, kterých byli v posledních dnech a hodinách svědky, ale i součástí.

Zároveň však tento pozdní čas představoval i příležitost k dalšímu předávání ocenění. Často těm, kteří se po celé dva dny podíleli na přípravě a organizaci

sjezdového programu. V Slavnostní síni Národního památníku na Vítkově tak měl tajemník ukončeného projektu LEGIE 100 a zároveň vedoucí pokračujícího projektu Legiovlak br. Jiří Charfreitag spolu s řídicím tajemníkem ČsOL br. Milanem Mojžíšem příležitost ocenit celou řadu mužů a žen, kteří v uplynulých letech spolupracovali na projektu LEGIE 100 a významnou měrou se zasloužili o jeho celorepublikový úspěch. Bez desítek, ba stovek těchto obětavých spolupracovníků by bylo naplnění celého projektu jen těžko představitelné. Dalším z nich byl tak vyjádřen dík, a to ve chvíli, kdy již všichni věděli, že i VI. manifestační sjezd ČsOL proběhl zdárně.

Stejně uvolněná atmosféra tou dobou panovala i v sídle ČsOL na I. P. Pavlova, kam se přesunulo vedení ČsOL s řadou účastníků sjezdu. Večer se všichni setkali ve Velkém sále hotelu Legie, kam zavítali i pozvaní hosté nejen z řad spolků, ale i dalších partnerských organizací a institucí. Společný večer byl určen družné zábavě, ale přece jen i zde na počátku proběhl krátký formální program, jehož součástí bylo opět oceňování přítomných osobností.

Předseda ČsOL br. Pavel Budinský využil této příležitosti, aby všem poděkoval za důstojnou účast na sjezdu, který opět ukázal na veřejnosti, že ČsOL je silnou a jednotnou organizací. Ostatně i on si vylíchl řadu gratulací a poděkování.

Hřebem krátkého úvodu večera bylo vystoupení představitelů Nadácie M. R. Štefánika v čele s prof. Dušanem Bakošem, kteří Čs. obci legionářské věnovali odlitek busty M. R. Štefánika, jejíž originál nově zdobí Štefánikův památník v Dolnom Kubíně. Předseda br. Budinský s upřímným díkem dar přijal a celé vystoupení našich slovenských spolupracovníků se setkalo s bouřlivým potleskem publika. Neformální setkání poté pokračovalo do pozdních hodin, při kterém přítomní využili možnosti si popovídat a konečně si po náročném programu trochu oddechnout. Setkání „na hotelu“ se tak stalo příjemnou tečkou po úspěšném VI. manifestačním sjezdu ČsOL. ■

Ohlasy VI. manifestačního sjezdu ČsOL

Oslavy 100. výročí vzniku ČsOL se setkaly s velkým zájmem médií. Celostátní televizní stanice přinášely průběžně řadu reportáží a ČT24 v průběhu sobotního vysílání zařadila několik přímých vstupů z programu na Vítkově. K propagaci celé události výrazně přispěl i Český rozhlas. Stejně tak

Zdeněk Hřib - primátor Prahy
3. září · 🌐

Máte program na víkend? 😊
Chtěl bych vás pozvat na velkolepou akci, která stojí za pozornost. Přijďte se v sobotu připojit do slavnostního průvodu na počest 100 let od vzniku Československé obce legionářské.

Vycházíme po 10. hodině z Václavského náměstí směr Vítkov. Tam pak od 12.30 začíná zábavně-kulturní odpoledne pro celou rodinu. Bude tu vojenská historická technika, koncert nebo soutěže pro děti. Myslím, že to bude stát určitě za to. A počasí je také zajištěno parádní! 😊

Legionáři byli opravdoví hrdinové a zaslouží si tu nejlepší možnou oslavu k takovému významnému výročí. Bez legionářů by přece ani nevzniklo Československo a bez nich bychom teď neměli ani Prahu takovou, jakou máme.

Tak se těším, že se zítra s mnohými z vás na místě potkáme! 🇨🇪

Jinak kdo byste třeba zítra nemohli, a přitom vás osudy legionářů zajímají, pro vás je tu Legiovlak! Ten bude přistavený v železniční stanici Praha-Bubny až do 12. září. V jeho expozici si můžete prohlédnout dobové vagony s výstavou, která mapuje historii československých legií a jejich význam pro naši zemi.

Lubomír Metnar
3. září v 19:11 · 🌐

Československá obec legionářská letos slaví 100 let od svého vzniku. Velmi rád jsem přijal pozvání na její dnešní slavnostní večer v Pantheonu **Národní muzeum**. Nesmíme zapomenout, že kdyby nebylo legionářů, nebylo by ani Československo.

celostátní tištěné i internetové deníky informovaly o oslavách. Mezi nimi nejvýrazněji Deník, který se stal hlavním mediálním partnerem sjezdu.

O pořádání manifestačního sjezdu přinášely zprávy i jednotlivé pražské městské části, ale také města a obce po celé republice, tím spíše, pokud se připojily k slavnostnímu nasvěcení svých budov v pátek 3. září. Řada osobností veřejného života podpořila událost prostřednictvím svých profilů na sociálních sítích. V průběhu oslav a po jejich skončení dorazilo

Ministerstvo obrany České republiky
3. září v 19:14 · 🌐

Ministr obrany **Lubomír Metnar** se zúčastnil oslav 100 let od vzniku Československá obec legionářská v Pantheonu Národního muzeum.

Lubomír Metnar
3. září v 19:11 · 🌐

Československá obec legionářská letos slaví 100 let od svého vzniku. Velmi rád jsem přijal pozvání na její dnešní slavnostní večer v Pantheonu Národního muzeum. N... Zobrazit víc

VŠŠ a VOŠ MO v Moravské Třebové
3. září v 21:00 · 🌐

Naši žáci na oslavách 100. výročí založení Československé obce legionářské.

Vzhledem k tomu, že naše škola nese čestné označení škola Československé obce legionářské, je účast na této akci povinností a radostí zároveň.

Takový normální pátek, který trávíte s ministrem obrany a náčelníkem generálního štábu 🤝🌐

na Ústředí ČsOL velké množství gratulací a děkovných listů z vně i zevnitř organizace. Z těchto ohlasů si dovoluujeme uveřejnit následující.

„Vážený pane předsedo, dovoluji, abych vysoce ocenil způsob, jakým Československá obec legionářská oslavila sté výročí svého založení nejen v Pantheonu Národního muzea, kde jsem měl tu čest být rovněž přítomen a zároveň dekorován Pamětní medailí Vaší Obce. Velmi si tohoto ocenění vážím. Značný ohlas vzbudil u pražské veřejnosti také Manifestační pochod ČsOL ulicemi Prahy k Národnímu památníku na Vítkově. Vnímám tyto rozsáhlé akce jako určité vyvrcholení dlouhodobé snahy Vaší Obce o prohlubování naší spolupráce při udržování tradic české armády, jejichž nedílnou součástí je i péče o zachování památky našich padlých vojáků.“

Lubomír Metnar, ministr obrany ČR

„V dnešní době, kdy se pro nás demokracie stává samozřejmostí, považuji za nesmírně důležité připomínat si odkaz těch, kteří ji pro nás vydobyli. Velmi vítám pravidelnou účast členů ČsOL na vzpomínkových akcích i Vaši iniciativu v oblasti výchovy a osvěty mladé generace.“

Jsem hrdý na to, že ČsOL sehrála tak důležitou roli ve všech klíčových momentech naší historie, že v době komunistické diktatury nadále fungovala v exilu a od roku 1991 opět působí v České republice, a velmi mne těší, že právě na letošní rok připadá tak významné výročí.“

Martin Baxa, primátor města Plzně

„Velice si vážím práce, kterou vykonáváte v oblasti historického připomínání našich legionářů, ale i v sociální a zdravotní

péči o novodobé válečné veterány. I přesto, že značnou část uplynulého století přežila obec v exilu, povedlo se jí po pádu totalitního komunistického režimu znovu obnovit činnost a její výsledky jsou úctyhodné.“

Vážený pane předsedo, přeji Vám i všem členům a příznivcům Československé obce legionářské do dalších let hodně sil a odhodlání při plnění svého poslání.“

Michal Lukeš, generální ředitel Národního muzea

„Chtěl jsem vám všem touto cestou vyjádřit obdiv a poděkování za organizaci proběhlých oslav. Proběhlý sjezd lze hodnotit maximálně v superlativech a myslím, že to byla jedna z nejlepších prezentací v novodobých dějinách Československé obce legionářské. Určitě by se tak nestalo bez vašeho úsilí a maximálního nasazení. Myslím, že můžeme být hrdí na to, co jste dokázali. Díky! NAZDAR!“

br. Tomáš Pilvousek, místopředseda ČsOL

„Vážení legionáři, jménem velitele protichemické jednotky ve válce v Perském zálivu plk. Jána Valo, bývalého velvyslance v Iráku Dr. Miroslava Belicu a jménem svým, bychom Vám chtěli poděkovat za důstojný průběh oslav 100 let Obce legionářské.“

plk. v. v. Jaroslav Kumbera

„Jsem opravdu moc ráda, že jsem mohla být součástí tak významné události a zazpívat skladby pro náš národ tak stěžejní. Gratuluji Vám z mého pohledu ke skvěle zorganizované akci a přeji Vám i Československé obci legionářské hodně zdraví.“

Karolína Cingrošová, pěvkyně

Jana Černochová je v Národní památník Vítkov. 4. září v 14:30 · Praha ·

Československá obec legionářská slaví 100 let od svého vzniku. Bylo mi velkou ctí včera v Pantheonu Národního muzea převzít z rukou předsedy ČSoL Pavla Budínského pamětní medaili při této příležitosti v rámci Slavnostního zasedání legionářské obce.

Dnes jsem se pak zúčastnila Slavnostního nástupu ČSoL na dvoře Národního památníku Vítkov, kde byl zakončen VI. Manifestační sjezd ČSoL. Československá obec legionářská patří k nejvýznamnějším veteránským organizacím, která navazuje na tradici legionářů, mužů, kteří vybojovali vznik Československa jako samostatného státu a byli jeho základními pilíři. Dnes sdružuje hrdiny druhé světové války a také novodobé veterány.

Ráda jsem ve svém projevu legionářské obci popřála, ať vzkvétá a těší se velkému zájmu ze strany veřejnosti jako nositelka tradic a hodnot masarykovské první republiky. A ať se jí daří tyto hodnoty vštěpovat zejména mladé generaci. Nazdar!

„Milé sestry, milí bratři, rád bych vám jménem svým a jménem členstva jednoty Ostrava 1 poděkoval za vynikající organizaci manifestačního sjezdu, který byl více než důstojnou oslavou století naší organizace. Jsme nesmírně vděční za vaši obětavou práci pro ČsOL a upřímně obdivujeme nasazení, s jakým jste se tak náročného úkolu zhostili. Díky vám a všem dalším, kdo se na přípravách podíleli, pro nás zůstane sjezd nezapomenutelným zážitkem. Děkujeme!“

br. Martin Lokaj, předseda Jednoty ČsOL Ostrava 1

„Vážení, předem vás srdečně zdravíme. Chtěl bych vám jménem naší Jednoty Písek poděkovat za účast na sobotním VI. manifestačním průvodu, bylo to nádherné, skvěle zorganizované, skvělá atmosféra, počasí nám přálo, dovedeme si představit to množství práce a úsilí, které vrcholilo na Václaváku a pak na Vítkově. DĚKUJEME!“

br. Zdeněk Říha, tajemník Jednoty ČsOL v Písku

„Chtěl jsem vám všem, kteří jste se podíleli na organizování VI. manifestačního sjezdu ČsOL poděkovat za organizaci a průběh. Málokdo si uvědomí, kolik to stálo úsilí, kolik muselo proběhnout jednání, aby vše na sebe navazovalo a plynule probíhalo. Uznale pokývují hlavou a vyslovuji vám velký obdiv nad skvěle vykonanou prací.“

Děkuji ještě jednou a přeji hodně zdaru do další práce.“

br. Pavel Udvorka, předseda Jednoty ČsOL Olomouc 2

Ministerstvo obrany České republiky 3. září v 22:17 ·

Československá obec legionářská si letos připomíná různými akcemi 100 let od svého založení. Dnes třeba slavnostním zasedáním v budově **Národního muzea**. Resort obrany zde reprezentovali ministr obrany **Lubomír Metnar** a náčelník Generálního štábu **Armáda České republiky** armádní generál **Aleš Opaťa**.

Více o celé události se dozvíte v článku

MOCR.ARMY.CZ

ČsOL slaví 100 let, legionářská tradice je pro českou armádu klíčová i dnes

Martin Netolický 3. září v 22:14 ·

OCENĚNÍ OD LEGIONÁŘŮ KE STÉMU VÝROČÍ. MÁM OPRAVDOVOU RADOST

Československá obec legionářská slaví 100 let existence. Právě v těchto dnech probíhá řada připomínkových akcí. Jistým vyvrcholením bylo páteční slavnostní shromáždění v Pantheonu Národního muzea v Praze. Vedle členů obou komor parlamentu či vlády se setkání zúčastnily desítky osobností civilního i vojenského života, veteráni, partneři, tedy prakticky všichni, kteří s ČSPL úzce spolupracují. Bylo mi ctí převzít z rukou předsedy ČSoL Vladimíra Budínského výroční medaili jako poděkování za spolupráci. Jsem velkým podporovatelem této organizace od doby, co jsem detailně poznal jejich vzdělávací projekty a ostatní aktivity. Ať je to unikátní projekt **Legiovlak** nebo pro mě osobně mimořádně důležitá záchrana Larishovy vily v Pardubicích, na které se významně podílí **Pardubický kraj**. Je to místo, kam byli mimo jiné odvezeni a kde byli vyslýcháni ležáctví obyvatelé, kteří byli poté na nedalekém popravišti zastřeleni. Tato národní kulturní památka nutně potřebuje dokončit opravu a také instalovat expozice v rámci muzea Heydrichiády. Je to věc, kterou plně podporuji pro unikátnost jak záměru obnovy, tak genia loci daného místa. Ocenění беру jako impuls pro další práci. Moc si toho, se mohu být jedním z blízkých přátel ČSoL.

text br. Jiří Filip
foto br. Stanislav Pitr a Michal Rak

Oslava 100 let ČsOL na Slovensku

Po odeznění hlavních oslav jubilea naší organizace prostřednictvím VI. manifestačního sjezdu ČsOL se vedení ČsOL rozhodlo napřít síly k oslavě 100. výročí také na území Slovenska, aby bylo možné naplnit záměr, jenž vyvstal v průběhu příprav sjezdu v Praze. Od svého založení působila ČsOL na celém území tehdejší Československé republiky a výraznou činnost čs. legionářů na Slovensku bylo třeba připomenout vlastní vzpomínkovou událostí.

Jako vhodné se ukázalo spojit takové slavnostní setkání s významnou akcí, která se odehrála 26. října 2021 ve slovenském městě Sereď, kde byla na náměstí Republiky odhalena kopie sochy čs. legionáře z italského bojiště. Slavnost byla součástí harmonogramu legionářské poutě na Slovensko, o jejímž průběhu přineseme podrobnější informace v nadcházejícím čísle.

Delegace ČsOL se v čele s předsedou br. Pavlem Budinským účastnila celé slavnosti a doprovodného programu, aby následně zamířila do nedalekého města Galanty, kde

Predseda vlády Slovenskej republiky
Eduard Heger

Bratislava, 26. októbra 2021

Vážený pán predseda,

dovoľte mi touto cestou pozdraviť Vás ako aj všetkých členov Československej obce legionárskej, ktorí si v roku 2021 pripomínajú storočnicu úspešnej existencie svojej organizácie. Organizácie, ktorú v máji 1921 založili príslušníci našich bratských národov, ktorí sa v radoch československých légii v Rusku, Francúzsku a v Taliansku na bojiskách prvej svetovej vojny rozhodujúcim spôsobom zaslúžili o vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov, samostatnej Republiky československej.

Napriek historickému faktu, že od vzniku Československej obce legionárskej ubehlo už storočie, základné heslo Vašej organizácie má aj dnes trvalú platnosť. Aj dnes, tak ako v ťažkých obdobiach histórie našich národov, je nevyhnutné: „Bez rozdielu politickej príslušnosti dať všetky sily na upevnenie štátu, prispievať k vybudovaniu armády v duchu národných a demokratických tradícií, usilovať sa, aby boje politické a kultúrne boli vedené zbraňami ducha, bez násilia a lži...“.

Vážený pán predseda, želám Československej obci legionárskej, aby naďalej uchovávala a rozvíjala historický odkaz najlepších členov Vášho spolku, ktorí za idey Československej obce legionárskej položili na oltár vlasti to najcennejšie – svoj život, aby naďalej plnila neľahkú a nezastupiteľnú úlohu pre blaho našich bratských národov, za zachovanie mieru a bezpečnosti. Pokračujte vo Vašom úsilí tak, aby si aj naši potomkovia mohli aj o ďalších sto rokov s úctou a hrdosťou pripomínať nielen činnosť Vašej organizácie v prvom storočí jej neľahkej existencie, ale aj výsledky ich hrdých pokračovateľov, ktorí jej históriu budovali v ďalšej úspešnej storočnici jej bytia.

S úctou

Vážený pán

Pavel Budinský
predseda
Československá obec legionárska

P r a h a

již v režii ČsOL proběhlo slavnostní setkání v sále hotelu Galanta.

Oslavy 100. výročí vzniku ČsOL, jež se na Slovensku uskutečnila formou slavnostní recepce, byla účastna řada významných hostů: ředitel Sekce lidských zdrojů Ministerstva obrany SR pan Martin Jakál, za Generální štáb Ozbrojených sil SR pan brig. gen. Tibor Králik, český přidělenec obrany na Slovensku pan genmjr. Libor Jílek, ředitel Odboru pro válečné veterány MO ČR pan Pavel Kugler, ředitel bratislavského Vojenského historického ústavu pan plk. Miloslav Čaplovič, primátor města Sereď pan Martin Tomčány, starosta obce Badín pan Pavol Hric, předseda Matice Slovenské pan Marián Gešper, předseda Nadácie M. R. Štefánika pan prof. Dušan Bakoš, předseda Spoločnosti M. R. Štefánika pan genmjr. Peter Novotňák, předseda spolku Gemerské grúně pan Jaroslav Hric, vedoucí Muzea holokaustu v Sereď pan Martin Korčok, ale také podporovatel legionářského odkazu z Dolného Kubína pan Jozef Krupa.

Na úvod slavnostního setkání promluvil k přítomným předseda ČsOL br. Pavel Budinský, který všechny účastníky přivítal a zdůraznil význam setkání ve vztahu ke 100. výročí ČsOL. Své vystoupení zakončil slovy: „Dámy, pánové, bratři a sestry, děkuji Vám, že svou prací přispíváte k rozvíjení odkazu československých legionářů. Československá obec legionářská tak bude činit i v nastupujícím druhém století své slavné existence!“ Následný přípitek stvrdil přání pokračující záslužné činnosti celé ČsOL a po krátké přestávce přišlo na řadu ocenění přítomných osobností, které ve velké míře probíhalo i v průběhu manifestačního sjezdu v Praze.

Předseda ČsOL nejprve předal Pamětní medaile 100 let ČsOL ministru obrany SR panu Jaroslavu Naďovi, kterou převzal v zastoupení pan Martin Jakál. V zastoupení brig.

gen. Králíka byla předána medaile rovněž náčelníku GŠ OS SR panu gen. Danielu Zmekovi. Oceněn byl rovněž přítomný český přidělenec obrany, dále ředitel Vojenského historického ústavu Bratislava, ale také instituce, a to Matice slovenská, za kterou ocenění převzal její předseda pan Gešper.

Posléze bylo uděleno několik Medailí za podporu projektu LEGIE 100. Mezi oceněné patřili jak představitelé města Sereď a obce Badín, tak pan Pavel Kugler z MO ČR nebo br. Viktor Bradňanský ze spolku Gemerské grúně. Předseda br. Budinský pak za ČsOL převzal děkovný list a ocenění, které jménem Spoločnosti M. R. Štefánika předal její předseda genmjr. Novotňák.

Významným momentem celého slavnostního večera bylo přečtení zdravice předsedy vlády Slovenské republiky Eduarda Hegera, který se bohužel nemohl setkání účastnit osobně, ale tímto způsobem upozornil na to, jak si váží nejen odkazu zakladatelů československého státu, ale také činnosti Československé obce legionářské. To ostatně zdůraznil tím, že se o několik dní později telefonicky spojil s předsedou ČsOL br. Budinským, aby mu i osobně blahopřál k výročí ČsOL a poděkoval za práci, kterou naše organizace na Slovensku doposud vykonala.

Oficiální program slavnostní recepce v Galantě náležitě zakončil svým slovem správce Nadácie M. R. Štefánika, který na závěr požádal přítomné, aby vzdali holt památce padlým a všech, kteří do dnešních dnů pečovali o jejich odkaz. Slavnostní recepce u příležitosti 100. výročí založení ČsOL na Slovensku byla důstojným zakončením oslav jubilea naší Obce a výjimečnou příležitostí vzájemného setkání našich významných slovenských partnerů i členek a členů ČsOL, jež je příslibem účelné spolupráce do dalších let. ■

Slavnostní odhalení obnoveného památníku v Badíně

text br. Jiří Filip
foto br. Michal Rak

Ve spolupráci s Ministerstvem obrany ČR byla v červnu uskutečněna Československou obcí legionářskou cesta na Slovensko, jejíž hlavním cílem bylo slavnostní odhalení obnoveného Památníku československých legionářů v Badíně nedaleko Banské Bystrice.

Sedmičlenná delegace vyrazila v dodávce v brzkých ranních hodinách v úterý 22. června od hotelu Legie na cestu dlouhou 530 km, aby ve 13 hod. odpoledne dorazila k místu slavnosti pod slovenskou obcí Badín, jež se nacházelo na křižovatce silnic č. 69 a R1. Právě zde byl dne 27. října 1935 odhalen památník, jež připomínal jednotky československé branné moci, které se zde při bojích v roce 1919 vítězně střetly s maďarskou Rudou armádou. Názvy jednotek pocházejících z Písku, Jindřichova Hradce, Prahy, Plzně, Benešova, Brna a Jičína byly na tomto památníku zvěčněny. Památník však neměl dlouhého trvání. Za druhé světové války byl nejprve poničen a následně za komunistického režimu rozebrán a jeho části použity při stavbě budov v okolí. Jediné, co po původním pomníku zbylo, bylo původní ohrazení a rovněž dva vzrostlé jehličnany, jež na svých zádech snesli z okolních vrchů v roce 1935 místní horalé.

Zájem české strany o obnovu památníku se datuje od roku 2014 a v posledních letech se zintenzivnil natolik, že bylo možné realizovat zhotovení věrné kopie původního díla, jehož autorem byl prof. Antonín Hrdlička.

Samotná slavnost, jejíž součástí bylo odhalení obnoveného památníku, započala ve 14 hod. za přítomnosti slovenského ministra obrany Jaroslava Nadě, slovenského ministra vnitra Romana Mikulce, českého velvyslance na Slovensku Tomáše Tuhého a náčelníka Generálního štábu Ozbrojených sil SR gen. Daniela Zmeka. Je třeba vyjádřit velké uznání za důstojný průběh i aranžmá celé slavnosti hlavnímu pořadateli, kterým byla samotná obec Badín v čele s jejím starostou Pavlom Hricom. K odhalenému památníku, při kterém po celou slavnost stála čestná stráž s praporem ČsOL, položili společný věnec tajemník ČsOL br. Jiří Filip a ředitel Odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany ČR Pavel Kugler.

Pomník byl obnoven právě za významné organizační a finanční podpory zmíněného odboru českého ministerstva obrany. Stavbu řídili architekti Lukáš Hudák a Michal Kasa a realizoval sochař Peter Valach ve spolupráci s firmou Artisan. Za vynaložené úsilí a skvělou spolupráci při obnově pomníku byli u příležitosti odhalení pomníku oceněni plaketou Ministerstva obrany ČR, udělovanou za péči o válečné hroby, starosta obce Badín Pavol Hric, správce Nadace Milana Rastislava Štefánika Pavel Šesták a sochař Peter Valach.

Po ukončení slavnosti odjela delegace ČsOL nejprve na návrší severovýchodně od Badína, aby zde uctila položením

věnce se stuhami ČsOL památku příslušníků 2. čs. paradesantní brigády, jimž je věnován místní památník. Památce letců jsme se následně poklonili u jejich pomníku při letišti ve Sliaci. Poslední zastávkou onoho dne byl nesmírně působivý Památník obětem SNP v Kováčové, který od roku 1969 připomíná památku 105 obětí brutálního vraždění německých nacistů z prosince 1944 a ledna a února roku 1945. Poté jsme již zamířili na ubytování do Bánské Štiavnice, kde jsme se ještě onoho večera poklonili u Památníku obětem 2. světové války a SNP, který se nachází v Kamerhofske ulici naproti Hlavnímu báňskému úřadu.

Následující den se delegace ČsOL vypravila k návratu domů. Při cestě jsme se však neopomněli zastavit mimo jiné v Leopoldově u pomníku letce Jaroslava Gučmana, a také položením věnců uctít památku gen. Milana Rastislava Štefánika jak u mohyly v Ivanke pri Dunaji, tak při jeho nadživotní soše na bratislavském nábřeží.

Na závěr si dovoluji poděkovat všem účastníkům delegace ČsOL za příkladnou reprezentaci a plnění úkolů. Pevně věřím, že krásný pomník v Badíně bude již napořád připomínat hrdinný boj našich vojáků na počátku června 1919, díky němuž se našim jednotkám pod velením plk. Josefa Šnejdárka otevřela cesta k boji o Zvolen. ■

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ MÁ NOVÉ SILNÉ PARTNERY

V rámci oslav 100. výročí založení Československé obce legionářské se jejím nejvýznamnějším soukromým partnerem stala Generali Česká pojišťovna a Generali Poistovňa a protože se v blízké době spojí tyto dvě společnosti v jednu, bude jejich spolupráce s ČsOL opravdu ryzě československá.

Slavnostní akt podpisu smlouvy o dlouhodobé spolupráci svým podpisem stvrdili zástupci všech tří stran dne 3. září 2021 na nádraží Praha – Bubny; a kde jinde by mohla být smlouva podepsána než v unikátním pojízdném muzeu Legiovlak. Právě podpora tohoto projektu je jedním ze stěžejních cílů našeho partnerství. To, že je Legiovlak symbolem československého bratrství nemusíme našim čtenářům dlouze vysvětlovat, ale není to zdaleka jediný projekt, který budeme moci v budoucnu i díky podpoře Generali České pojišťovny realizovat. Druhým stěžejním bodem spolupráce v následujících měsících pak bude připomenutí společného

působení Čechů a Slováků před 80 lety na území protektorátu ovládaném nacisty, a jejich boj bok po boku proti okupantům naší země. Vždyť také nejslavnější vojenská akce našich parašutistů Josefa Gabčíka a Jana Kubiše měla symbolický rozměr a spojuje naše národy dodnes. ■

„U příležitosti 100. výročí Československé obce legionářské navazujeme spolupráci, která je pro nás v mnoha ohledech inspirativní. Spolku umožní více rozvíjet jeho činnost a s ní spojené ideje, které česká i slovenská veřejnost vnímají velmi pozitivně. Pro Generali Českou pojišťovnu, která vznikla před více než 190 lety, to podníká nastavení česko-slovenské spolupráce, kterou na konci letošního roku posílíme spojením aktivit naší pojišťovny se slovenskou Poistovňou Generali.“

Roman Juráš,
generální ředitel Generali České pojišťovny

„Československé légie sa svojím pôsobením výrazne zasadili za vznik prvej republiky Čechov a Slovákov. Vzájomná blízkosť našich národov je hmatateľná dodnes a vnímame ju aj my v Generali. Je mi ctou, že môžeme podporiť aktivity Československej obce legionárskej pri príležitosti jej okrúhleho jubilea a pomôcť jej tak rozvíjať dôležitý odkaz československej vzájomnosti, ktorý je blízky aj našej spoločnosti.“

Juraj Jurčík,
generální ředitel Generali Poistovne

„S pojišťovací skupinou Generali spolupracujeme dlouhodobě, v prostorách jejího sídla v Římě je dokonce umístěna pamětní deska Milana Rastislava Štefánika, proto si velmi ceníme, že i po sto letech si původem italská společnost a českoslovenští legionáři našli cestu ke spolupráci.“

Pavel Budinský,
předseda Československé obce
legionářské

ČERVENÁ JE PARTNER NA CELÝ ŽIVOT

Naše životní pojištění vás jistí,
když žijete naplno.
Více na www.generaliceska.cz.

S NÁMI V TOM NEJSTE SAMI

Se lvem na prsou a s ohněm v srdci

JEDNOTA ČsOL V MORAVSKÉ TŘEBOVÉ

text br. Viliam Beke
foto www.honvedelem.hu a br. Beke

Ve dnech 12.–15. července 2021 se na základě pozvánky ministra obrany Maďarska zúčastnily dva smíšené čtyřčlenné týmy VSŠ a VOŠ MO v Moravské Třebové „Školy Československé obce legionářské“ mezinárodní soutěže 1st International Cadet Cup pořádané maďarskou armádou a Vojenským sportovním svazem v areálu největšího armádního rekreačního zařízení Balatonaakaratty na březích Balatonu. Soutěže se zúčastnily kromě dvou českých týmů i dva týmy z Maďarska a ze Srbska, po jednom týmu vyslalo Rumunsko a Ukrajina. Doporučení organizátorů na vyslání smíšených týmů však vyslyšela pouze Česká republika, kterou reprezentovaly dva týmy složené ze dvou žákyň a dvou žáků druhého a třetího ročníku. Zároveň s mezinárodní soutěží se konalo i celostátní finále branných závodů středních škol, kterého se zúčastnilo 20 týmů ze všech krajů Maďarské republiky.

Zahajovací ceremoniál obou soutěží se konal za účasti státního tajemníka Ministerstva obrany Maďarské republiky Istvána Szabóa a pověřeného zástupce velitele Maďarských obranných sil generálmajora Zsolta Sándora.

Pořadatelé připravili sedm soutěžních disciplín a některé z nich vyžadovaly překonávání různě obtížných překážek. Po příjezdu do místa konání soutěže a nezbytné akreditaci, včetně doložení bezinfekčnosti, a po ubytování měli soutěžící možnost seznámit se s překážkami a vyzkoušet si je. Naše týmy se na překážky dostaly až mezi posledními, kdy už konkurenční chlapecké týmy pilně trénovaly. Zvědavé a překvapené pohledy, úsměvy a další reakce zahraničních závodníků vycházející především z přítomnosti našich žákyň jsme postupně začínali chápat tak, že nás podceňují a možná se nám i vysmívají. Naše žákyňe a žáci si však věřili a rozhodně je to nerozhodilo.

Na první soutěžní den pořadatelé naplánovali pro všechny soutěžící závody ve třech disciplínách („Labyrint“ – orientační běžeckou soutěž, „Zdravotní příprava – první pomoc“, „Letní biatlonová štafeta“ – běžecký okruh 300 m a střelba ve stoje, v kleče, leže), na kterých najednou startovali závodníci dvou družstev. Dle propozic se pořadí v jednotlivých disciplínách

sčítala a celkovým vítězem se měl stát tým s nejnižším počtem bodů. Po sečtení výsledků všech tří soutěžních disciplín prvního dne čekalo naše soupeře v mezinárodní soutěži nemilé překvapení, jelikož naše smíšené týmy se dělily o průběžné první místo.

Po tomto si však už získaly respekt nejen u svých přímých soupeřů, ale i u ostatních soutěžících, jejich doprovodů a samozřejmě i pořadatelů. Především na adresu děvčat se hrnula slova chvály. Chlapecké týmy si začínaly uvědomovat, že proti českým smíšeným týmům budou muset bojovat a předvést to nejlepší.

Odpoledne prvního soutěžního dne bylo pořadatelé pro zahraniční týmy vyhrazeno na exkurzi v blízkém historickém městě Veszprém. Tuto možnost při tropické teplotě přes 35 °C však využily pouze naše týmy, ostatní raději odpočívaly a sbíraly síly do druhého soutěžního dne. Ve Veszprému naši závodníci absolvovali procházku v historickém centru města, doprovázenou výkladem anglicky mluvící průvodkyně. Odměnou pro ně pak byla pozvánka do vyhlášené zmrzlinárny od vedoucího české účasti.

Druhý soutěžní den závodníci absolvovali čtyři soutěžní disciplíny („Překážková dráha“ – na 2 km dlouhé dráze byly

zařazeny i překážky na hladině Balatonu, „Topografie“, štafetový „Hod granátem s plazením“ a jako závěrečná disciplína štafetový „Běh na 1000 m se samopalem“).

Po absolvování šesti soutěžních disciplín a s výhrou ve třech z nich („Zdravotní příprava – první pomoc“, „Topografie“ a štafetový „Hod granátem s plazením“) měly naše smíšené týmy šance na medailové umístění. Zvláště, když náš B-tým šel do závěrečné soutěžní disciplíny z průběžného prvního místa s náskokem 3 bodů na tým Rumunska. Rumunský tým však nikdo ze soupeřů nedokázal předběhnout, tuto disciplínu vyhrál, náš B-tým skončil na 5. místě, což pak v celkovém pořadí znamenalo, že se posunul na 2. místo o jediný bod za vítězným rumunským týmem. Na třetím místě skončil tým Ukrajiny.

Smíšené soutěžní týmy z Moravské Třebové svým 2. a 5. místem v celkovém hodnocení předvedly, že díky týmové soudržnosti, vzájemné podpoře, mentální síle a vědomostem získaným při studiu na vojenské střední škole mohou směle soutěžit i s chlapeckými týmy z podobných typů středních škol jiných evropských zemí.

Věříme, že v příštích ročních mezinárodní soutěže budeme Českou republiku reprezentovat minimálně stejně dobře.

Z POSTŘEHŮ NAŠICH REPREZENTANTŮ:

Michal Klec: „Účast na soutěži v Maďarsku byla rozhodně velmi zajímavou zkušeností, ať už se týče průběhu samotného závodu, tak především možnosti porovnat, jak si stojí naše vojenské střední školství proti svým protějškům z jiných států Evropy.“

Zuzana Mouchová: „Pro mě to byla jedna z nejnáročnějších soutěží, jak fyzicky, tak víceméně i psychicky, a to po zjištění, že proti nám stojí pouze klučičí týmy. Ale pohodová nálada v našich týmech a mezi našimi veliteli, tvrdá dřina a sportovní duch nám přinesla 2. místo. Jako bonus беру spousty nových kamarádů ze Srbska, Rumunska a Maďarska. Byla to velká zkušenost a na týmy z ostatních zemí se těšíme na další ročník.“

Karolína Oczadla: „Pobyt v Maďarsku jsem si moc užila. Soutěžní disciplíny sice byly občas fyzicky náročnější, ale i tak to pro mě byla taková dovolená. Výběr disciplín se mi líbil, všechny jsem si moc užila a mohla jsem zjistit, jak na tom jsem. Mohli jsme porovnat naše dovednosti s ostatními týmy. I když to byla jedna z nejnáročnějších soutěží, možná i nejnáročnější, tak jsem vděčná za to, že jsem se jí mohla účastnit spolu s ostatními.“

Matěj Šimek: „Já jsem si pobyt v Maďarsku velmi užil. Byla to pro mě nová zkušenost, protože např. Matrix (orientační běh) jsem nikdy před tím nedělal. Soutěž se mi líbila a hlavně naše

týmovost a podpora byla vynikající. Chtěl bych poděkovat za to, že mě vybrali na tuto soutěž, mohli jsme se porovnat s ostatními státy.“

Vít Komínek: „Příprava na soutěž začala už asi dva měsíce před samotnou soutěží. Průběžně jsme se připravovali, abychom ostatním týmům z dalších států předvedli, že i se smíšeným týmem je možné se dobře umístit. Byla to pro mě velká zkušenost.“

Zuzana Suchopárková: „Soutěž v Maďarsku pro mě byla báječnou zkušeností. Vyzkoušeli jsme si nové disciplíny, poznali jsme týmy ostatních států a ukázali jim, jak jsme na tom dobře. Velkým potěšením pro mě bylo, že jsme ukázali, jak dobře dokážeme spolupracovat v týmech, a že i s děvčaty to lze dosáhnout. Jsem moc vděčná, že jsem tento „výlet“ mohla prožít s mými skvělými spolužáky a s perfektními veliteli, kteří nás ve všem podporovali a uměli uklidnit náš stres ze soutěže.“

Karolína Škrabalová: „Chtěla bych v první řadě poděkovat škole za úžasnou možnost podívat se do Maďarska. Také našim velitelům patří velké díky za neustálou podporu v soutěži a přátelský přístup. Jsem nadšená a vděčná, že jsem mohla být součástí mezinárodního poháru kadetů. Sice můj tým neobsadil žádnou z první tří příček, ale vím, že jsme do soutěžení dali všechno.“

Jan František Burda: „Soutěž v Maďarsku jsem si užil, jak jen to šlo. Disciplíny byly dobře vymyšleny a připraveny. Jen občas byl problém s jazykovou bariérou. Kromě možnosti porovnat své schopnosti a znalosti s týmy z ostatních států bylo zajímavé poznat naše vrstevníky z jiných států.“

Ohlédnutí

Do druhého čísla letošního Legionářského směru, byť rozsahově posíleného, se bohužel již nevešla řada materiálů o připomínkách a oslavách, které na konci dubna a na začátku května na řadě míst naší vlasti organizovaly naše jednoty, aby připomněly na místech paměti výročí vítězství v druhé světové válce. Alespoň částečně na těchto stránkách napravujeme dluh prostřednictvím následujícího ohlédnutí.

Tábor

Kolová

Studénka

Stachovice

České Budějovice

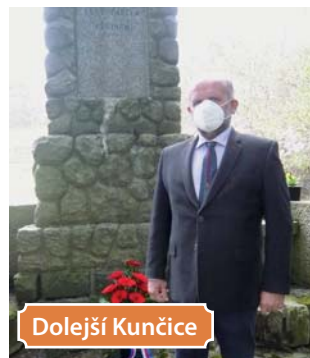
Ústí nad Labem

Kopřivnice

Skalička

Dolejší Kunčice

Kladno (2)

Kladno

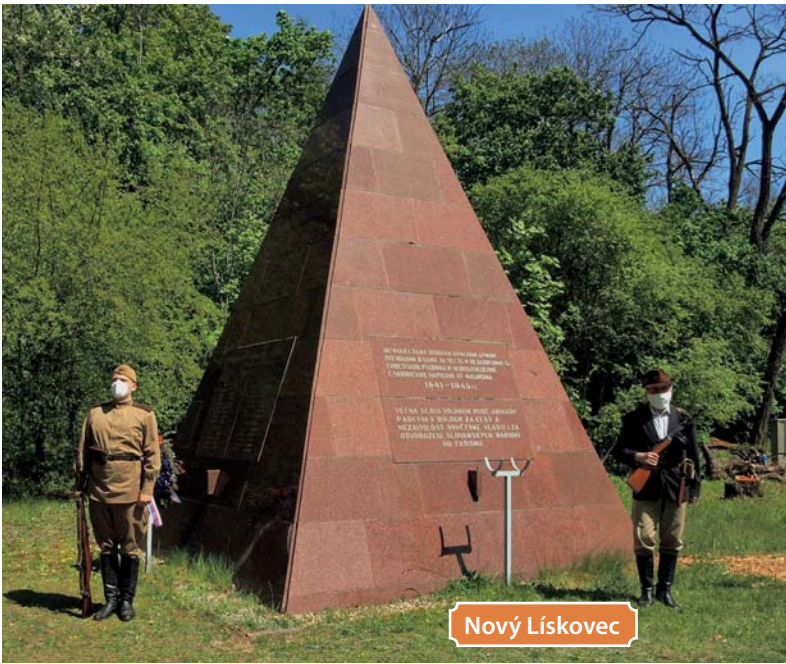
Slivice

Příbram

Praha 10 - Strašnice

Nový Lískovec

Tišnov

Karlovy Vary (2)

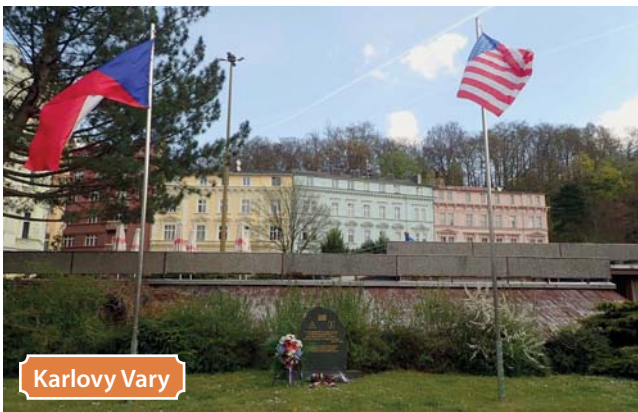
Kladno

Fulnek

Dřenice u Chebu

Karlovy Vary

Dobřany

Den vítězství v Liberci

br. Jan Hnělička
foto E. Poloprudská

JEDNOTA ČSOL LIBEREC

U příležitosti oslav Dne vítězství a 76. výročí konce druhé světové války v Evropě uspořádala Jednota Liberec ve spolupráci s Krajskou vědeckou knihovnou v Liberci venkovní panelovou výstavu „Bojovali, abychom žili“. Výstava byla oficiálně zahájena 7. května před budovou krajské knihovny a k vidění byla až do začátku června. Jejím autorem se stal br. J. Hnělička, který pro nultý ročník výstavy vybral devět příslušníků československé zahraniční armády, kteří se v Liberci narodili, anebo se zde v průběhu svých životů trvale usadili. Mezi prezentovanými odbojáři jsou i dvě ženy, respektive dva manželské páry. Cílem výstavy je představit veřejnosti málo známé nebo již zcela zapomenuté osudy lidí, kteří se zúčastnili boje za svobodu a zároveň mohli být jejich sousedy či kolegy ze zaměstnání. Následující den se zástupci jednoty zúčastnili pietního shromáždění na ruprechtickém vojenském hřbitově, kde uctili památku padlých a zemřelých. ■

Připomenutí Dne vítězství na Ústředním hřbitově v Olomouci

br. Milan Vyhřídál

JEDNOTA ČSOL OLOMOUC – 1 „6. ČS. STŘEL. PUKU HANÁCKÉHO“

Také v hanácké metropoli si členové Jednoty ČSOL Olomouc – 1 „6. čs. střel. pluku Hanáckého“ i přes pokračující restriktce připomenuli 76. výročí osvobození naší republiky od nacismu na tradičních místech ústředního hřbitova v Olomouci – Neředině. Jednak to bylo u památníků padlých příslušníků Rudé armády, kde se nacházejí i hroby příslušníků jiných spojeneckých armád, dále u pomníku členů předválečného Hanáckého aeroklubu a v neposlední řadě u pietního místa věnovanému obětem z řad odboje z let první a druhé světové války. ■

Výročí osvobození v Děčíně

br. Jaroslav Málek

JEDNOTA ČSOL DĚČÍN

U příležitosti 76. výročí osvobození Československa od německé okupace a konce druhé světové války v Evropě položili členové Jednoty Československé obce legionářské v Děčíně květiny na dvě pietní místa na hřbitově Folknáře. Prvním místem bylo pohřebiště a pomník sovětských rudoarmějců. V hromadném hrobě je zde pochováno 35 identifikovaných a sedm neidentifikovaných vojáků Rudé armády, kteří zemřeli mezi dubnem a srpnem 1945. Vedle vojáků podílejících se na osvobození Československa jsou mezi nimi

pravděpodobně také rudoarmějci, kteří zemřeli jako váleční zajatci. Druhým navštíveným místem byl hromadný hrob s oběti posledních válečných dní. Jsou mezi nimi váleční zajatci několika národů, oběti posledního náletu sovětského letectva 8. května 1945 z řad německého civilního obyvatelstva a zemřelí němečtí vojáci. Na místě hromadného hrobu se nachází kříž s pamětní deskou. Deska nese česko-německý text: „Na paměť více než tří set obětí roku 1945, které odpočívají na tomto místě. Ztratily život, protože lidská nenávist byla silnější než láska.“ ■

text a foto br. František Bobek,
vedoucí projektu Zámeček

Zámeček Pardubičky – Larischova vila, národní kulturní památka: DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ 2021

Dny evropského dědictví (European Heritage Days) také letos ve dnech 11. a 12. září zpřístupnily zajímavé a výjimečné památky, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné. Společné národní téma znělo „Památky pro všechny“. V Pardubickém kraji bylo toto zadání upřesněno na „500 let renesance ve východních Čechách“.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ NA ZÁMEČKU V PARDUBIČKÁCH

Letos proběhl již 20. ročník, přičemž Zámeček Pardubičky – Larischova vila se tohoto podniku pravidelně zúčastňuje již osmým rokem. Regionální téma bylo v tomto roce pro nás poněkud složité vzhledem k relativnímu mládí našeho

Zámečku. Přesto jsme se k němu přiblížili alespoň prostřednictvím připravených aktivit. Od počátku se návštěvnost národní kulturní památky drží na vysoké úrovni, proto jsme se i tentokrát rozhodli zpřístupnit Zámeček pro veřejnost po oba dny, na které jsme připravili zajímavou nabídku pro širokou paletu zájemců. Vždy od 10 hodin do 17 hodin bylo možné absolvovat následující doprovodné programy:

- Komentované prohlídky revitalizovaných částí s vyprávěním badatelů o příběhu Larischovy vily
- Hra pro dospělé a děti „Po stopách hrdinů“
- Prezentace klubů vojenské historie s dobovou technikou, tentokrát v režii KVH Pardubice a KVH Hradec Králové
- Ražba replik historických mincí
- Malá expozice historických kol
- Výstava „Obrana národa“

Prohlídka Zámku byla opět největším magnetem, k vidění byla celá věž. Ve sklepeních Zámku, v místnostech, kde byli 24. června 1942 drženi před popravou obyvatelé osady Ležáky, probíhala tradiční pieta doprovázená audio nahrávkou dokumentárního dramatu o popravách na Zámku. Každý účastník poté zapálil svíci k uctění památky statečných předků a vyslechl krutý příběh ležáckých dětí.

Návštěvníci, kteří úspěšně splnili úkoly hry „Po stopách hrdinů“, mezi které patřilo mj. překonání lanových překážek, otevření zašifrované přenosné schránky Kryptex, jehož autorem byl „renesanční člověk“ Leonardo da Vinci, strelba

na padající terčíky ze vzduchovky a splnění úkolů uložených KVH Hradec Králové, obdrželi malé dárky.

V neděli navštívil Zámek pan Antonín Burdych, pamětník tragických událostí a syn hrdinů heydrichiády. Pro přítomné hosty bylo jeho vyprávění obrovským zážitkem. Velký dík patří také členům klubů vojenské historie, kteří se podíleli na programu a navíc v sobotu v podvečer realizovali propagační jízdu po okolí.

Dny evropského dědictví se v Zámku Pardubice – Larischově vile opět vydaly. Návštěvníci, kterých přišlo více než 500, i organizátoři odcházeli spokojeni. Těšíme se na další ročník! ■

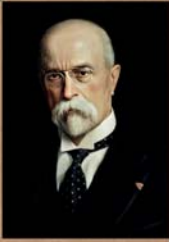

Časopis Legionářský směr navazuje na stejnojmenný titul vydávaný Československou obcí legionářskou ve 20. letech minulého století jako týdeník, posléze měsíčník. Jeho hlavním posláním je prezentovat rozsáhlou a různorodou činnost Československé obce legionářské, připomínat odkaz zakladatelů samostatného československého státu a zejména pak ideje boje za svébytnost, svobodu a demokracii v době vzniku samostatného státu, za druhé světové války i v novodobé historii. Časopis je určen pro členy Československé obce legionářské, válečné veterány, sympatizanty a také širokou veřejnost, kterou zajímá tato problematika.

VYDAVATEL: Československá obec legionářská, Sokolská 33, 120 00 Praha 2, www.csol.cz, tel.: +420 224 266 235, fax: +420 224 266 274, e-mail: sekretariat@csol.cz **ŠÉFREDAKTOR:** Jiří Filip, tel.: +420 734 315 634, e-mail: tajemnik@csol.cz **EDITOR:** Marcela Volfová, e-mail: volfova@csol.cz **GRAFICKÁ ÚPRAVA, TISK A DISTRIBUCE:** Vydavatelství MAC, spol. s r.o.,

Na Spojce 968/7, 101 00 Praha 10 - Vršovice **ADRESA REDAKCE:** Československá obec legionářská, Sokolská 33, 120 00 Praha 2 **UZÁVĚRKA ČÍSLA:** 22. listopadu 2021, **EVIDENČNÍ ČÍSLO:** MK ČR E 20912, Elektronickou podobu Legionářského směru naleznete na: www.csol.cz v rubrice Projekty. ■

100 LET OSOBNOSTI

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK
7.3.1850 – 14.9.1937

1914/90

100 LET OSOBNOSTI

GUSTAV SVOBODA
30.9.1917 – 14.3.2009

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

BOŽENA HOLEČKOVÁ-SEIDLOVÁ
18.11.1897 – 14.7.1977

1914/90

100 LET OSOBNOSTI

TOMÁŠ SEDLÁČEK
8.1.1918 – 27.8.2012

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

PETRA POKOŘBA
6.10.1953

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

JOSEF PATEJDL
30.12.1878 – 7.10.1948

1911/39

100 LET OSOBNOSTI

VLADIMÍR PALIČKA
27.1.1923 – 14.12.2012

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

TICHOMÍR MIRKOVIČ
9.12.1928

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

ALOIS LIŠKA
20.11.1895 – 7.2.1977

1945/90

100 LET OSOBNOSTI

MARIE LASTOVECKÁ-LJALKOVÁ
3.12.1920 – 7.11.2011

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

JAROSLAV KLEMES
31.1.1922 – 7.8.2017

1945/90

100 LET OSOBNOSTI

MUDR. LUDVÍK KLEGA
22.8.1888 – 9.1.1933

1914/90

100 LET OSOBNOSTI

BOŽENA IVANOVÁ
18.5.1927

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

TIBOR HORVÁTH
17.11.1959

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

JINDŘICH HERKOVIČ
29.1.1923 – 19.3.2012

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

ANNA FANTLOVÁ-RUSINOVÁ
6.12.1920 – 6.2.2011

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

JOŽA DAVID
17.2.1884 – 21.4.1968

1945/90

100 LET OSOBNOSTI

MARIE CHARVÁTOVÁ
12.3.1946

1991/2021

100 LET OSOBNOSTI

NADEŽDA BRŮHOVÁ
13.9.1925

1939/45

100 LET OSOBNOSTI

HANA BENEŠOVÁ
16.7.1885 – 2.12.1974

1939/45

Pamětní medaile 100 let ČsOL

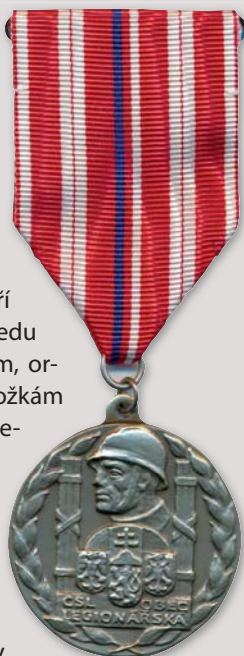

Československá obec legionářská u příležitosti 100. výročí svého vzniku zřídila mimořádné ocenění. Jedná se o pamětní medaili na stuze „100 let ČsOL“ vyrobenou v konečném počtu. Předobrazem se stala pamětní medaile ČsOL ze závěru 90. let minulého století, oproti které bylo změněno vročení ve vztahu k jubileu ČsOL na roky „1921–2021“.

Pamětní medaili „100 let ČsOL“ (dále Ocenění) udělila ČsOL členům a členkám Republikového výboru ČsOL (RV ČsOL) a předsedům a předsedkyním jednot, které nejsou v RV ČsOL zastoupeny; osobám, které se významnou měrou zasloužily o rozvoj a činnost ČsOL, propagaci legionářských tradic, a kteří pomáhají plnit poslání ČsOL bez ohledu na jejich členství; spolkům, institucím, organizacím, orgánům státní správy, složkám (útvarem) AČR, krajským vojenským velitelstvím, aktivním zálohám, a jiným právním subjektům, které aktivně spolupracují s jednotami ČsOL a těmto jednotám významně pomáhají v jejich práci. Ocenění nelze udělit in memoriam.

Návrhy na udělení Ocenění byly oprávněni předkládat Sjezdový výbor ČsOL a Jednoty ČsOL. Výbory jednot předložily návrhy na určeném formuláři Sjezdovému výboru ČsOL cestou Sekretariátu ČsOL nejpozději do 20. července 2021. O udělení Ocenění s konečnou platností rozhodl Statutární orgán ČsOL.

Evidence udělených Ocenění je vedena v elektronické i v listinné podobě. Vedení evidence je v gesci Sekretariátu ČsOL a řídí ji tajemník ČsOL.

Vyznamenání, odznaky a znaky jsou členy ČsOL nošeny v souladu se Směrnicí pro odívání členů ČsOL, dále je možno tyto nosit při zvláštních příležitostech i na občanském společenském oděvu. Vyznamenání se nosí buď in natura, nebo jsou nošeny jen jeho stužky.

Vyznamenání jsou nošena vždy nad vnější levou náprsní kapsou. Toto ustanovení se týká i nečlenů ČsOL příslušníků obecné veřejnosti. Příslušníci státní správy a ozbrojených složek nosí vyznamenání na služebních stejnokrojích v souladu s předpisy svého resortu.

Dopustí-li se člen ČsOL činů neslučitelných se ctí člena ČsOL, nebo byl-li soudně trestán apod., může z rozhodnutí RV ČsOL ztratit právo na všechna vyznamenání.

O odebrání vyznamenání rozhoduje RV ČsOL na návrh PRV ČsOL, oznamuje své rozhodnutí o odnětí vyznamenání dotčené osobě a jednotě podle příslušnosti. Ustanovení tohoto odstavce platí přiměřeně na všechny osoby, které jsou nositeli vyznamenání a nejsou členy ČsOL.

Zemře-li nositel vyznamenání, zůstávají tato jeho pozůstalým bez práva tato ocenění nosit.

